

A kihirdetés napja: 1999 július 6. A hatálybalépés napja: 1999 szeptember 1. A törvény rendelkezéseit a hatálybalépést követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni.

1999. évi LXXVI. TÖRVÉNY a szerzői jogról

A technikai fejlődéssel lépést tartó, korszerű szerzői jogi szabályozás meghatározó szerepet tölt be a szellemi alkotás ösztönzésében, a nemzeti és az egyetemes kultúra értékeinek megővésében; egyensúlyt teremt és tart fenn a szerzők és más jogosultak, valamint a felhasználók és a széles közönség érdekei között, tekintettel az oktatás, a művelődés, a tudományos kutatás és a szabad információhoz jutás igényeire is; gondoskodik továbbá a szerzői jog és a vele szomszédos jogok széles körű, hatékony érvényesüléséről. Az Országgyűlés e szempontokra figyelemmel - a nemzetközi jogfejlődés eredményeinek követése, valamint szerzői jogunknak az Európai Közösség irányelveivel való további összeegyeztetése érdekében is - a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet

Bevezető rendelkezések

A szerzői jogi védelem tárgya

1. § (1) Ez a törvény védi az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokat.

(2) Szerzői jogi védelem alá tartozik - függetlenül attól, hogy e törvény megnevezi-e - az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen:

- a) az irodalmi (pl. szépirodalmi, szakirodalmi, tudományos, publicisztikai) mű,
- b) a nyilvánosan tartott beszéd,
- c) a számítógépi programalkotás és a hozzá tartozó dokumentáció (a továbbiakban: szoftver) akár forráskódban, akár tárgykódban vagy bármilyen más formában rögzített minden fajtája, ideértve a felhasználói programot és az operációs rendszert is,
- d) a színmű, a zenés színmű, a táncjáték és a némajáték,
- e) a zenemű, szöveggel vagy anélkül,
- f) a rádió- és a televíziójáték,
- g) a filmalkotás és más audiovizuális mű (a továbbiakban együtt: filmalkotás),
- h) a rajzolás, festés, szobrászat, metszés, kőnyomás útján vagy más hasonló módon létrehozott alkotás és annak terve,
- i) a fotóművészeti alkotás,
- j) a térképmű és más térképészeti alkotás,
- k) az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épületegyüttes, illetve a városépítészeti együttes terve,
- l) a műszaki létesítmény terve,
- m) az iparművészeti alkotás és annak terve,
- n) a jelmez- és díszletterv,
- o) az ipari tervezőművészeti alkotás.

(3) A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől.

(4) Nem tartoznak e törvény védelme alá a jogszabályok, a nyilvános határozatok, a hatósági közlemények és az ügy-iratok, valamint a szabványok és más hasonló rendelkezések.

(5) A szerzői jogi védelem nem terjed ki a gazdálkodó szervezetek [Ptk. 685. § c) pont] és a gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogi személyek feladat-, illetve tevékenységi körében végzett ügyintéző tevékenység során keletkezett és bármely formában rögzített intézkedésekre, valamint azok tervezeteire sem.

(6) Valamely ötlet, elv, elgondolás, eljárás, működési módszer vagy matematikai művelet nem lehet tárgya a szerzői jogi védelemnek.

(7) A folklór kifejeződései nem részesülnek szerzői jogi védelemben. E rendelkezés nem érinti a népművészeti ihletésű, egyéni, eredeti jellegű mű szerzőjét megillető szerzői jogi védelmet.

(8) Az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók, a rádió- és a televízió-szervezetek, valamint a filmelőállítók teljesítményei az e törvényben meghatározott védelemben részesülnek.

A törvény hatálya

2. § Olyan műre, amely először külföldön került nyilvánosságra, az e törvényben meghatározott védelem csak akkor terjed ki, ha a szerző magyar állampolgár, vagy ha a szerzőt nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonosság alapján a védelem megilleti.

3. § Azokban a kérdésekben, amelyeket ez a törvény nem szabályoz, a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit kell alkalmazni.

A szerzői jog

4. § (1) A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

(2) Szerzői jogi védelem alatt áll - az eredeti mű szerzőjét megillető jogok sérelme nélkül - más szerző művének átdolgozása, feldolgozása vagy fordítása is, ha annak egyéni, eredeti jellege van.

Közös művek

5. § (1) Több szerző közös művére, ha annak részei nem használhatók fel önállóan, a szerzői jog együttesen és - kétség esetén - egyenlő arányban illeti meg a szerzőtársakat; a szerzői jog megsértése ellen azonban bármelyik szerzőtárs önállóan is felléphet.

(2) Ha a közös mű részei önállóan is felhasználhatók (összekapcsolt művek), a saját rész tekintetében a szerzői jogok önállóan gyakorolhatók. Az összekapcsolt művekből álló, együtt alkotott közös mű valamely részének más művel való összekapcsolásához az eredeti közös mű valamennyi szerzőjének hozzájárulása szükséges.

6. § (1) Az együttesen létrehozott műre a szerzők jogutódjaként azt a természetes vagy jogi személyt, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságot illeti meg a szerzői jog, amelynek kezdeményezésére és irányításával a művet létrehozták, és amely azt a saját nevében nyilvánosságra hozta.

(2) Együttesen létrehozottnak minősül a mű, ha a megalkotásában együttműködő szerzők hozzájárulásai olyan módon egyesülnek a létrejövő egységes műben, hogy nem lehetséges az egyes szerzők jogait külön-külön meghatározni.

Gyűjteményes mű

7. § (1) Szerzői jogi védelemben részesül a gyűjteményes mű, ha tartalmának összeválogatása, elrendezése vagy szerkesztése egyéni, eredeti jellegű. A védelem a gyűjteményes művet megilleti akkor is, ha annak részei, összetevői nem részesülnek, illetve nem részesülhetnek szerzői jogi védelemben.

(2) A gyűjteményes mű egészére a szerzői jog a szerkesztőt illeti, ez azonban nem érinti a gyűjteménybe felvett egyes művek szerzőinek önálló jogait.

(3) A gyűjteményes műnek minősülő - számítástechnikai eszközökkel vagy bármely más módon működtetett - adattár védelme nem terjed ki a tartalmát képező adatokra és egyéb alkotóelemekre.

Név nélkül vagy felvett néven nyilvánosságra hozott mű

8. § Ha a művet név nélkül vagy felvett néven hozták nyilvánosságra, a szerzői jogokat a szerző fellépéséig az gyakorolja, aki a művet először hozta nyilvánosságra.

A szerzői jogok keletkezése, a szerzői jogok a vagyoni forgalomban

9. § (1) A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok - a személyhez fűződő és a vagyoni jogok - összessége.

(2) A szerző személyhez fűződő jogait nem ruházhatja át, azok másként sem szállhatnak át és a szerző nem mondhat le róluk.

(3) A vagyoni jogok - a (4)-(6) bekezdésekben foglaltak kivételével - nem ruházhatók át, másként sem szállhatnak át és azokról lemondani sem lehet.

(4) A vagyoni jogok öröklhetők, róluk halál esetére rendelkezni lehet.

(5) A vagyoni jogokat öröklés útján megszerző személyek azokról egymás javára rendelkezhetnek.

(6) A vagyoni jogok a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel átruházhatók, illetve átszállnak. A jogszerző - a jogok átruházására irányuló szerződés eltérő kikötése hiányában - a vagyoni jogokkal a továbbiakban rendelkezhet.

II. fejezet

Személyhez fűződő jogok

A mű nyilvánosságra hozatala

10. § (1) A szerző határoz arról, hogy műve nyilvánosságra hozható-e.

(2) A mű nyilvánosságra hozatala előtt annak lényeges tartalmáról csak a szerző hozzájárulásával szabad a nyilvánosság számára tájékoztatást adni.

(3) A felhasználási szerződés alapján - ellenkező kikötés hiányában - megadottnak kell tekinteni a szerző hozzájárulását ahhoz, hogy a felhasználó a mű tartalmáról a felhasználás céljának megfelelő módon a nyilvánosság számára tájékoztatást adjon.

(4) A szerző halála után fellelt művet - ha a szerző vagy jogutódja ellenkező nyilatkozatot nem tett, vagy az ellenkezőjét másképp nem bizonyítják - úgy kell tekinteni, hogy a szerző azt nyilvánosságra hozatalra szánta.

11. § A szerző alapos okból, írásban visszavonhatja a mű nyilvánosságra hozatalához adott engedélyét, a már nyilvánosságra hozott művének további felhasználását pedig megtilthatja; köteles azonban a nyilatkozat időpontjáig felmerült kárt megtéríteni. Ez nem érinti a munkáltató jogát a mű felhasználására, továbbá nem akadályozza a vagyoni jogok átruházása esetén a jogszerzőt az átruházott vagyoni jogokon alapuló felhasználásban.

A név feltüntetése

12. § (1) A szerzőt megilleti a jog, hogy művén és a művére vonatkozó közleményen - a közlemény terjedelmétől és jellegétől függően - szerzőként feltüntessék. A szerzőt a mű részletének átvétele, idézése vagy ismertetése esetén is meg kell jelölni. A szerző a neve feltüntetéséhez való jogot a felhasználás jellegétől függően, ahhoz igazodó módon gyakorolhatja.

(2) Az át- vagy feldolgozáson, illetve a fordításon az alapul szolgáló mű szerzőjének nevét is fel kell tüntetni.

(3) A szerző jogosult művét nevének megjelölése nélkül vagy felvett néven is nyilvánosságra hozni. A szerző a nevének feltüntetésével nyilvánosságra hozott mű újabb jogszerű felhasználása esetén is megkívánhatja, hogy a művét a továbbiakban nevének feltüntetése nélkül használják fel.

(4) A szerző követelheti, hogy e minőségét senki se vonja kétségbe.

A mű egységének védelme

13. § A szerző személyhez fűződő jogát sérti művének mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely a szerző becsületére vagy hírnevére sérelmes.

A személyhez fűződő jogok gyakorlása

14. § (1) A szerző halála után az e törvényben szabályozott személyhez fűződő jog megsértése miatt a védelmi időn (31. §) belül az léphet fel, akit a szerző irodalmi, tudományos vagy művészi hagyatékának gondozásával megbízott - ilyennek hiányában pedig, vagy ha a megbízott nem intézkedik, az, aki a szerzői vagyoni jogokat öröklési jogcímen megszerezte.

(2) A védelmi idő eltelte után a szerző emlékének megsértése címén az érintett közös jogkezelő szervezet (85-93. §) vagy szerzői érdekképviselői szervezet is felléphet olyan magatartás miatt, amely a védelmi időn belül sértené a szerző jogát arra, hogy a művén vagy a művére vonatkozó közleményen szerzőként feltüntessék.

15. § A szerző meghatározott személyhez fűződő jogainak védelmében a felhasználó is felléphet, ha ahhoz a szerző a felhasználási szerződésben kifejezetten hozzájárult.

III. fejezet

Vagyoni jogok

A vagyoni jogokra vonatkozó általános szabályok

16. § (1) A szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

(2) A szerző engedélye szükséges a mű sajátos címének felhasználásához is.

(3) A szerzőt megilleti a műben szereplő jellegzetes és eredeti alak kereskedelmi hasznosításának és az ilyen hasznosítás engedélyezésének kizárólagos joga is.

(4) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a szerzőt a mű felhasználására adott engedély fejében díjazás illeti meg, amelynek - eltérő megállapodás hiányában - a felhasználáshoz kapcsolódó bevétellel kell arányban állnia. A díjazásról a jogosult csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le. Ha a törvény a felhasználási szerződés érvényességét megszabott alakhoz köti, a díjazásról való lemondás is csak a megszabott alakban érvényes.

(5) A törvényben meghatározott esetekben a szerzőt a mű felhasználásáért megfelelő díjazás illeti meg anélkül, hogy a felhasználás engedélyezésére kizárólagos joga volna. A törvény kizárhatja az ilyen díjazásról való lemondás jogát; a szerző ilyen rendelkezés hiányában is csak kifejezett nyilatkozattal mondhat le a díjazásról.

(6) Jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

(7) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a felhasználó köteles a szerzőt vagy jogutódját, illetve a közös jogkezelő szervezetet (85-93. §) a felhasználás módjáról és mértékéről tájékoztatni.

17. § A mű felhasználásának minősül különösen:

- a) a többszörözés (18. § és 19. §),
- b) a terjesztés (23. §),
- c) a nyilvános előadás (24. § és 25. §),
- d) a nyilvánosságához közvetítés sugárással vagy másként (26. § és 27. §),
- e) a sugárzott műnek az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával a nyilvánosságához történő továbbközvetítése (28. §),
- f) az átdolgozás (29. §),
- g) a kiállítás (69. §).

A többszörözés joga

18. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a művét többszörözze, és hogy erre másnak engedélyt adjon.
Többszörözés:

- a) a mű anyagi hordozón való - közvetlen vagy közvetett - rögzítése, bármilyen módon, akár véglegesen, akár időlegesen, valamint
- b) egy vagy több másolat készítése a rögzítésről.

(2) A mű többszörözésének minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, filmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, a hang- vagy képfelvétel előállítása, a sugárzás vagy a vezeték útján a nyilvánosságához történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítása. Az építészeti alkotások esetében többszörözés a tervben rögzített alkotás kivitelezése és utánépítése is.

19. § (1) A hangfelvétel-előállító, valamint a multimédia mű létrehozója és az elektronikus adattár összeállítója követelheti, hogy a már nyilvánosságra hozott nem színpadi zeneműveknek és zeneszövegeknek, valamint az ilyen színpadi zeneművekből vett részleteknek hangfelvételen, videofelvételen, digitális hordozón terjesztett multimédia műben vagy elektronikus adattárban való újabb többszörözését és példányonkénti terjesztését megfelelő díjazás ellenében számára is engedélyezzék. A felhasználási szerződést az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezettel kell megkötöni.

(2) Az átdolgozási jogra és e jog gyakorlására az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés nem alkalmazható.

20. § (1) A rádió- és a televízió-szervezetek műsorában sugárzott, a saját műsort vezeték útján a nyilvánosságához közvetítők műsorába belefoglalt, valamint a kép- vagy hanghordozón forgalomba hozott művek szerzőit, előadóművészi teljesítmények előadóművészeit, továbbá hangfelvételek előállítóit műveik, előadóművészi teljesítményeik, illetve hangfelvételeik magáncélú másolására tekintettel megfelelő díjazás illeti meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett díjat az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet állapítja meg. A díjszabásról véleményt kell kérni az érintett szerzők egyéb közös jogkezelő szervezeteitől, valamint az előadóművészi és a hangfelvétel-előállítói jogok közös kezelését végző szervezetektől is. A díjat az üres kép- és hanghordozó gyártója, külföldi gyártás esetén pedig a jogszabály szerint vámfizetésére kötelezett személy köteles az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését

végző szervezethez a forgalomba hozataltól, külföldi gyártás esetén pedig a vámkezelés befejezésétől számított nyolc napon belül befizetni.

(3) A díjfizetési kötelezettség nem terjed ki:

- a) az export céljából történő forgalomba hozatalra, továbbá
- b) a kizárólag olyan készülékhez (pl. stúdióberendezéshez, diktafonhoz) használható kép- és hanghordozókra, amelyeket rendeltetésszerű felhasználás esetén nem használnak művek, előadóművészi teljesítmények, illetve hangfelvételek másolatainak magáncélú készítésére.

(4) A befolyt díjnak a költségek levonása után fennmaradt összegéből hanghordozók esetében ötven százalék a zeneszerzőket és az írókat, harminc százalék az előadóművészeket, húsz százalék a hangfelvételek előállítóit illeti meg.

(5) Képhordozók esetében a befolyt díjnak a költségek levonása után fennmaradt összegéből - ha az érintett közös jogkezelő szervezetek évente március 31-ig másként nem állapodnak meg - tizenhárom százalék a filmelőállítókat, huszonnégy százalék a filmalkotások mozgóképi alkotóit, négy százalék a képzőművészeket, az iparművészeket és a fotóművészeti alkotások szerzőit, tizenhat százalék a filmírókat, húsz százalék a zeneszerzőket és a zeneszöveg-írókat, valamint huszonöt százalék az előadóművészeket illeti meg.

(6) Az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet a díjnak azt a részét, amely az általa a felosztást illetően nem képviselt szerzőknek és szerzői jogi jogosultaknak, az előadóművészeknek és a hangfelvétel-előállítóknak jár, a jogosultak közös jogkezelő szervezeteinek utalja át.

(7) A jogosultak díjigényüket csak közös jogkezelő szervezeteik (85-93. §) útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

21. § (1) Az olyan művek szerzőit, valamint az olyan műveket könyvként, kottaként vagy folyóiratban kiadókat, amelyeket fénymásolással vagy más hasonló módon, papíron vagy más hasonló hordozón (a továbbiakban együtt: reprográfiával) többszöröznek, a magáncélú másolásra tekintettel megfelelő díjazás illeti meg. A díjat a reprográfiára szolgáló készülék gyártójának, külföldön gyártott készülék esetében pedig a jogszabály szerint vám fizetésére kötelezett személynek kell a 20. § (2) bekezdése harmadik mondatában meghatározott határidőn belül megfizetnie. E díjon felül a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltető is köteles díjat fizetni. Mindkét díjat a közös jogkezelő szervezetnek kell befizetni.

(2) Azoknak a készülékeknek a felsorolását, amelyek reprográfiára szolgálnak, külön jogszabály állapítja meg.

(3) Az (1) bekezdésben említett díjat a közös jogkezelő szervezet állapítja meg. A díj megállapításakor figyelembe kell venni különösen a készülék használati módját, teljesítményét, az ellenérték fejében történő üzemeltetés esetében pedig a működés helyét is.

(4) A díjfizetési kötelezettség nem terjed ki a készülék export céljából történő forgalomba hozatalára.

(5) A befolyt díjnak a költségek levonása után fennmaradt összegéből harminc százalék a könyv- és folyóirat-kiadókat illeti meg. A nekik járó részt érdekképviselői szervezeteiknek kell átutalni. A fennmaradó hetven százalékból az irodalmi és a zenei művek szerzőit, valamint a zeneműkiadókat hatvan, a képzőművészeket és a fotóművészeket tíz százalék illeti meg. Ez utóbbi részt a képzőművészek szerzői jogainak közös kezelését végző szervezethez kell átutalni.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott felosztási arányokat akkor kell alkalmazni, ha az érintett közös jogkezelő, illetve érdekképviselői szervezetek évente március 31-ig másként nem állapodnak meg.

(7) A szerzők és a kiadók díjigényüket csak közös jogkezelő, illetve érdekképviselői szervezeteik útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le. Ha az ebben a §-ban szabályozott díjigény érvényesítésére a jogosultak nem alakítanak a 86. § (3) bekezdése alapján külön közös jogkezelő szervezetet, az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet látja el az ezzel a díjazással összefüggő közös jogkezelést is. Ebben az esetben e közös jogkezelő szervezetnek a díjszabásról véleményt kell kérnie a könyv- és folyóirat-kiadók, valamint a zeneműkiadók érdekképviselői szervezeteitől is.

22. § (1) Aki a 20. §-ban meghatározott üres kép- vagy hanghordozót, vagy a 21. §-ban meghatározott készüléket üzletszerűen gyárt, illetve, aki ilyen kép- vagy hanghordozó vagy készülék behozatala miatt jogszabály szerint vám fizetésére kötelezett, minden naptári hónap tizedik napjáig köteles tájékoztatni a közös jogkezelő szervezetet a forgalomba hozott vagy behozott mennyiségről, továbbá a hordozó vagy a készülék fajtájáról. A közös jogkezelő szervezet további felvilágosítást kérhet a forgalomba hozatali adatokról és a beszerzési forrásokról; a reprográfiára szolgáló készüléket ellenérték fejében üzemeltetőtől pedig a megfelelő díj megállapításához szükséges adatok szolgáltatását kérheti.

(2) Az (1) bekezdésben szabályozott tájékoztatási, felvilágosítási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének - akár részleges - elmulasztása esetén az egyébként járó díjazáson felül, a közös jogkezelő szervezet többletköltségeinek fedezésére költségátalányt kell fizetni, amelynek összege a fizetendő díj összegével egyezik meg.

A terjesztés joga

23. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a művét terjessze, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Terjesztésnek minősül a mű eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele forgalomba hozatallal vagy forgalomba hozatalra való felkínálással.

(2) A terjesztés magában foglalja különösen a műpéldány tulajdonjogának átruházását és a műpéldány bérbeadását, valamint a műpéldánynak az országba forgalomba hozatali céllal történő behozatalát.

(3) Filmalkotás, hangfelvételben foglalt mű, valamint szoftver esetében a terjesztés joga kiterjed a mű egyes példányainak a nyilvánosság részére történő haszonkölcsönbe adására is.

(4) A bérbeadással történő terjesztés joga az építészet, az iparművészet és az ipari tervezőművészet körében csak a tervekre vonatkozik.

(5) Ha a műpéldányt a jogosult vagy az ő kifejezett hozzájárulásával más adásvétellel vagy a tulajdonjog más módon történő átruházásával belföldön forgalomba hozta, a terjesztés joga az így forgalomba hozott műpéldány tekintetében - a bérbeadás, a haszonkölcsönbe adás és a behozatal joga kivételével - a továbbiakban nem gyakorolható.

(6) Ha a szerző a filmalkotásra vagy a hangfelvételben foglalt műre vonatkozó bérbeadási jogát a film vagy a hangfelvétel előállítójára ruházta, vagy egyébként engedélyezte számára e jog gyakorlását, a mű bérbeadással történő terjesztése ellenében továbbra is megfelelő díjazást követelhet a film vagy a hangfelvétel előállítójától. E díjról a szerző nem mondhat le, díjigényét azonban csak közös jogkezelő szervezet (85-93. §) útján érvényesítheti.

(7) A (3) bekezdésben nem említett műveknek - az építészeti, iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotások esetében azok terveinek - a nyilvánosság számára történő haszonkölcsönbe adása esetén a szerzőket megfelelő díjazás illeti meg. E díjigény csak közös jogkezelés útján érvényesíthető, a jogosultak díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

A nyilvános előadás joga

24. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy művét nyilvánosan előadja, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Előadás a mű érzékelhetővé tétele jelenlévők számára.

(2) Előadás különösen

- a) a mű előadása közönség jelenlétében a személyes előadóművészi teljesítménnyel, így például a színpadi előadás, a hangverseny, a szavalóest, a felolvasás („élő előadás”);
- b) a mű érzékelhetővé tétele bármilyen műszaki eszközzel vagy módszerrel, így például a filmalkotás vetítése, a közönséghez közvetített vagy (műpéldányon) terjesztett mű hangszóróval való megszólaltatása, illetve képernyőn való megjelenítése.

(3) Nyilvános az előadás, ha az a nyilvánosság számára hozzáférhető helyen, vagy bármely más helyen történik, ahol a családon és annak társasági, ismerősi körén kívüli személyek gyűlnek vagy gyűlhetnek össze.

25. § (1) Már nyilvánosságra hozott zenemű és irodalmi mű nyilvános előadásához a szerző engedélyét megadottnak kell tekinteni, ha az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet által megállapított díjat e közös jogkezelő szervezetnek befizették.

(2) Zenemű nyilvános előadása esetén a szövegírónak csak akkor jár díj, ha a zenemű védelem alatt áll.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések nem alkalmazhatók a színpadra szánt irodalmi művek és zenedrámái művek vagy jeleneteik, illetve keresztmetszeteik előadására.

(4) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott esetekben a tervezett felhasználást és a már megkezdett felhasználás megváltoztatását a felhasználó köteles az (1) bekezdésben említett közös jogkezelő szervezetnek előzetesen bejelenteni. Ez a szervezet a felhasználást a helyszínen ellenőrizheti.

(5) A személyes előadóművészi teljesítménnyel megvalósuló nyilvános előadás jogdíját - a vendéglátóipari zenezolgáltatás jogdíja kivételével - az előadástól számított három napon belül kell megfizetni. Egyéb esetekben a díjfizetéssel legalább negyedéves időszakra - ennél rövidebb időnyellegű üzemeltetés esetén pedig az üzemeltetés teljes időtartamára - kell előzetesen jogot szerezni a felhasználásra.

(6) Ha a felhasználó nem tesz eleget a (4) bekezdésben szabályozott bejelentési kötelezettségének és ennek következtében a közös jogkezelő szervezet csak az ellenőrzés során szerez tudomást a felhasználásról, a közös jogkezelő szervezet ellenőrzési költségeinek fedezésére az egyébként járó díjazáson felül költségátalányt kell fizetni, amelynek összege a fizetendő díj összegével egyezik meg.

A mű nyilvánossághoz való közvetítésének joga

26. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a művét sugárzással a nyilvánossághoz közvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Sugárzás a mű érzékelhetővé tétele távollévők számára hangoknak, képeknek és hangoknak, vagy technikai megjelenítésüknek vezeték vagy más hasonló eszköz nélkül megvalósuló átvitelével.

(2) A mű sugárzásának minősül a műhold útján történő sugárzás is, ha a sugárzott műsor a nyilvánosság körében közvetlenül fogható. A műhold útján sugárzott műsor a nyilvánosság körében közvetlenül foghatónak minősül, ha a rádió- vagy televízió-szervezet felelősségével és ellenőrzése alatt műsort hordozó jeleket juttatnak el a műholdhoz, majd onnan a Földre megszakítatlan közvetítés útján azzal a céllal, hogy a jeleket a nyilvánosság vehesse.

(3) Sugárzásnak minősül a kódolt sugárzás is, amely a nyilvánosság körében csak azt követően fogható közvetlenül, hogy a műsort hordozó jeleket - az eredeti rádió- vagy televízió-szervezettel kötött megállapodás alapján, a tőle vagy a hozzájárulásával mástól beszerzett eszközzel (kódoldóval) - a nyilvánossághoz közvetítő szer-

vezet arra alkalmassá teszi. Az ilyen felhasználásért az eredeti rádió- vagy televízió-szervezet és a kódoldót alkalmazó, nyilvánosságához közvetítő szervezet egyetemlegesen felel.

(4) A mű sugárzásának minősül az is, ha a sugárzott műsor jeleit a nyilvánosságához közvetítő szervezet kódolja és a mű zavartalan érzékelése a nyilvánosság tagjai számára csak az e szervezettel kötött külön megállapodás alapján, a tőle vagy a hozzájárulásával mástól beszerzett kódoldóval lehetséges.

(5) Kódolt a sugárzás, ha a műsört hordozó jeleket bármilyen módon átalakítják, hogy a hozzáférést a nyilvánosság valamely szűkebb körére korlátozzák.

(6) Az ismételt sugárzást lehetővé tevő rögzítéshez a szerző külön engedélyre van szüksége. A felvétel minden egyes felhasználásáért díjazás jár.

(7) Saját műsornak a nyilvánosságához vezeték útján vagy bármely más hasonló eszközzel vagy módon történő közvetítésére a sugárzásra vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

(8) A szerzőnek az is kizárólagos joga, hogy művét - másként, mint sugárzással vagy a (7) bekezdésben szabályozott módon - a nyilvánosságához közvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon. E joga kiterjed különösen arra az esetre, amikor a művet vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy teszik a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhatják meg.

27. § Az írók, a zeneszerzők és a szövegírók képviselőiben - a színpadra szánt irodalmi művek és a zenedrámai művek vagy jeleneteik, illetve kereszttmetszeteik felhasználása kivételével - a már nyilvánosságra hozott művek sugárzásának és a 26. §-ban szabályozott más felhasználásának jogosítására és az említett felhasználásokért fizetendő díjak mértékére vonatkozóan az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet köt szerződést a felhasználóval.

28. § (1) A szerző kizárólagos joga, hogy a sugárzással nyilvánosságához közvetített művét sugárzással továbbközvetítse, és hogy erre másnak engedélyt adjon.

(2) A rádió- vagy televízió-szervezet, illetve a saját műsört a nyilvánosságához vezeték útján vagy másként közvetítő műsorában sugárzott, illetve közvetített műveknek sugárzással, vezeték útján vagy egyéb módon - az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával - a nyilvánosságához történő egyidejű, változatlan továbbközvetítéséhez a szerző hozzájárulását megadottnak kell tekinteni, ha a továbbközvetítő szervezet az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezetnek a megállapított díjat befizette.

(3) A jogosultak díjigényüket csak közös jogkezelés útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

(4) A befolyt díjaknak a költségek levonása után fennmaradó összegéből - ha az érintett közös jogkezelő szervezetek évente március 31-ig másként nem állapodnak meg - tizenhárom százalék a filmgyártókat, húsz százalék a filmalkotások mozgóképi alkotóit, három százalék a képzőművészeket, az iparművészeket és a fotóművészeti alkotások szerzőit, tizenöt százalék a filmírókat, tizenkilenc százalék a zeneszerzőket és a zeneszöveg-írókat, valamint harminc százalék az előadóművészeket illeti meg.

(5) Az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezet a díjakból az általa a felosztást illetően nem képviselt műtípusok szerzőinek és szerzői jogi jogosultjainak, valamint az előadóművészeknek járó részt a jogosultak közös jogkezelő szervezeteinek utalja át.

(6) A magyar közszolgálati műsorszolgáltató rádió- vagy televízió-szervezet műsorában sugárzott, vezetéken vagy másként közvetített művek továbbközvetítéséért járó díjakat a Műsorszolgáltatási Alapból kell megfizetni; erről az Alap kezelője gondoskodik.

Az átdolgozás joga

29. § A szerző kizárólagos joga, hogy a művét átdolgozza, illetve hogy erre másnak engedélyt adjon. Átdolgozás a mű fordítása, színpadi, zenei feldolgozása, filmre való átdolgozása, a filmalkotás átdolgozása és a mű minden más olyan megváltoztatása is, amelynek eredményeképpen az eredeti műből származó más mű jön létre.

Munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott mű

30. § (1) Eltérő megállapodás hiányában a mű átadásával a vagyoni jogokat a szerző jogutódjaként a munkáltató szerzi meg, ha a mű elkészítése a szerző munkaviszonyból folyó kötelessége.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alapján megszerzett vagyoni jogok a munkáltató személyében bekövetkezett jogutódlás esetén átszállnak a munkáltató jogutódjára.

(3) A szerzőt megfelelő díjazás illeti meg, ha a munkáltató a felhasználásra másnak engedélyt ad vagy a művel kapcsolatos vagyoni jogokat másra átruházza.

(4) A szerző a munkáltató jogszerzése esetén is jogosult marad arra a díjazásra, amely e törvény alapján a felhasználás jogának átruházását követően is megilleti.

(5) Ha a mű elkészítése a szerzőnek munkaviszonyból folyó kötelessége, a mű átadása a nyilvánosságra hozatalhoz való hozzájárulásnak minősül. A mű visszavonására irányuló szerzői nyilatkozat (13. §) esetén a munkáltató köteles a szerző nevének feltüntetését mellőzni. Ugyancsak mellőzni kell a szerző kérésére nevének feltüntetését akkor is, ha a művön a munkáltató a munkaviszonyból eredő jogaival élve változtat, de a változtatás-

sal a szerző nem ért egyet.

(6) A szerző munkaviszonyból folyó kötelessége teljesítéseként megalkotott művel kapcsolatos jognyilatkozatokat írásba kell foglalni.

(7) A munkaviszonyból folyó kötelesség teljesítéseképpen elkészített műre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell, ha közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban álló vagy szolgálati viszonyban foglalkoztatott személy, vagy munkaviszony jellegű jogviszony keretében foglalkoztatott szövetkezeti tag alkotta meg a művet.

A védelmi idő

31. § (1) A szerzői jogok a szerző életében és halálától számított hetven éven át részesülnek védelemben.

(2) A hetvenéves védelmi időt a szerző halálát követő év első napjától, szerzőtársak esetében az utoljára elhunyt szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani.

(3) Ha a szerző személye nem állapítható meg, a védelmi idő a mű első nyilvánosságra hozatalát követő év első napjától számított hetven év. Ha azonban ez alatt az idő alatt a szerző jelentkezik, a védelmi időt a (2) bekezdés szerint kell számítani.

(4) Több részben nyilvánosságra hozott mű esetében az első nyilvánosságra hozatal évét részenként kell számítani.

(5) Az együttesen létrehozott mű védelmi ideje a mű első nyilvánosságra hozatalát követő év első napjától számított hetven év.

(6) A filmalkotás védelmi idejét az utoljára elhunyt szerzőjének halálát követő év első napjától kell számítani.

(7) Ha a védelmi időt nem a szerző, illetve az utoljára elhunyt szerző vagy szerzőtárs halálát követő év első napjától kell számítani, és a művet a létrehozását követő év első napjától számított hetven éven belül nem hozták nyilvánosságra, a mű a továbbiakban nem részesülhet a szerzői jogi védelemben.

32. § A szerző vagyoni jogaihoz igazodó terjedelmű jogi védelem illeti meg azt, aki a védelmi idő vagy a 31. § (7) bekezdésében meghatározott időtartam lejártát követően jogszerűen nyilvánosságra hoz valamely korábban még nyilvánosságra nem hozott művet. E védelem időtartama az első nyilvánosságra hozatalt követő év első napjától számított huszonöt év.

IV. fejezet

A szabad felhasználás és a szerzői jog más korlátjai

Általános szabályok

33. § (1) A szabad felhasználás körében a felhasználás díjtalan, és ahhoz a szerző engedélye nem szükséges. Csak a nyilvánosságra hozott művek használhatók fel szabadon e törvény rendelkezéseinek megfelelően.

(2) A felhasználás a szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezések alapján is csak annyiban megengedett, illetve díjtalan, amennyiben nem sérelmes a mű rendes felhasználására és indokolatlanul nem károsítja a szerző jogos érdekeit, továbbá amennyiben megfelel a tisztesség követelményeinek és nem irányul a szabad felhasználás rendeltetésével össze nem férő célra.

(3) A szabad felhasználásra vonatkozó rendelkezéseket nem lehet kiterjesztően értelmezni.

(4) E fejezet rendelkezéseinek alkalmazása szempontjából az iskolai oktatás célját szolgálja a felhasználás, ha az az óvodai nevelésben, az általános iskolai, középiskolai, szakmunkásképző iskolai, szakiskolai oktatásban, az alapfokú művészetoktatásban vagy a felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó felsőfokú oktatásban a tantervnek, illetve a képzési követelményeknek megfelelően valósul meg.

A szabad felhasználás esetei

34. § (1) A mű részletét - az átvevő mű jellege és célja által indokolt terjedelemben és az eredetihez híven - a forrás, valamint az ott megjelölt szerző megnevezésével bárki idézheti.

(2) Nyilvánosságra hozott irodalmi vagy zenei mű részlete, vagy kisebb terjedelmű ilyen önálló mű iskolai oktatási célra, valamint tudományos ismeretterjesztés céljára a forrás és az ott megjelölt szerző megnevezésével átvehető. Átvételnek minősül a mű olyan mértékű felhasználása más műben, amely az idézést meghaladja.

(3) A (2) bekezdésben említett átvevő mű többszörözéséhez és terjesztéséhez nem szükséges a szerző engedélye, ha az ilyen átvevő művet az irányadó jogszabályoknak megfelelően tankönyvvé vagy segédkönyvvé nyilvánítják, és a címdalán az iskolai célt feltüntetik.

35. § (1) Magáncélra bárki készíthet a műről másolatot, ha a jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja. E rendelkezés nem vonatkozik az építészeti műre, a műszaki létesítményre, a szoftverre és a számítástechnikai eszközzel működtetett adattárra, valamint a mű nyilvános előadásának kép- vagy hanghordozóra való rögzítésére.

(2) Teljes könyv, továbbá a folyóirat vagy a napilap egésze magáncélra is csak kézírással vagy írógéppel másolható.

(3) Nem minősül szabad felhasználásnak - függetlenül attól, hogy magáncélra történik-e -, ha a műről számítógéppel, illetve elektronikus adathordozóra mással készítettnek másolatot.

(4) A célnak megfelelő módon és mértékig saját célra, valamint - vállalkozási tevékenységen kívüli - belső intézményi célra is készíthető másolat, ha az jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja, és

a) tudományos kutatáshoz szükséges,

b) saját példányról archiválásként tudományos célra vagy a nyilvános könyvtári ellátás céljára készül, vagy

c) megjelent mű kisebb részéről, illetve újság- vagy folyóiratcikkről készül.

(5) Könyvként kiadott mű egyes részei, valamint újság- és folyóiratcikkek az iskolai oktatás céljára egy-egy iskolai osztály létszámának megfelelő, illetve a köz- és felsőoktatási vizsgákhoz szükséges példányszámban többszörözhető.

(6) Szabad felhasználás a mű ideiglenes többszörözése, ha kizárólag az a célja, hogy megvalósulhasson a műnek a szerző által engedélyezett, illetve e törvény rendelkezései alapján megengedett felhasználása, feltéve, hogy az ideiglenes többszörözés az ilyen felhasználásra irányuló műszaki folyamatnak elválaszthatatlan része, amelynek nincs önálló gazdasági jelentősége.

36. § (1) Tény- és híryanagot tartalmazó közlemények - a forrás megjelölésével - szabadon átvehető. Nyilvános tárgyalások és beszédek tartalma szabadon felhasználható, de az oktatási, tudományos, ismeretterjesztő, továbbá a szórakoztatás céljából tartott előadások felhasználásához, valamint beszédek gyűjteményes kiadásához a szerző hozzájárulása szükséges.

(2) A televíziós műsorszolgáltatásban bármely képzőművészeti, fotóművészeti, építészeti, iparművészeti vagy ipari tervezőművészeti alkotás díszletként szabadon felhasználható. Ilyen felhasználás esetén a szerző nevének feltüntetése sem kötelező.

(3) A díszlet és jelmez céljára készült műveknek a televíziós műsorszolgáltatásban való felhasználásához a szerző engedélye és nevének feltüntetése szükséges.

37. § (1) Politikai hírműsorszám keretében, valamint a műsorszolgáltató más időszerű műsorszámaiban egyes művek a napi eseményekkel kapcsolatban, az alkalom által indokolt mértékben közölhetők. Ilyen esetben a szerző nevének feltüntetése sem kötelező.

(2) Nyilvánosan kiállított képzőművészeti, fotóművészeti, építészi, iparművészeti és ipari tervezőművészeti műveket mind a napilapok és a folyóiratok, mind a műsorszolgáltatók híradói és más időszerű műsorszámait bemutatathatnak.

(3) Időszerű az a műsorszám, amely egy adott időponthoz fűződő, meghatározott eseményről ad tájékoztatást vagy ismertetést, és csak ennek keretében, járulékosan használja fel egyes művek kisebb részleteit.

38. § (1) Ha az előadás jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját közvetve sem szolgálja és a közreműködők sem részesülnek díjazásban, a művek előadhatók a következő esetekben:

- a) színpadi mű esetében műkedvelő művészeti csoportok előadásán, kiadott szöveg vagy jogosan használt kézirat alapján, feltéve, hogy ez nem ütközik nemzetközi szerződésbe,
- b) iskolai oktatás céljára és iskolai ünnepélyeken,
- c) szociális és időskori gondozás keretében,
- d) nemzeti ünnepeken tartott ünnepségeken,
- e) egyházak vallási szertartásain és egyházi ünnepségein,
- f) magánhasználatra, valamint alkalomszerűen tartott zártkörű összejöveteleken.

(2) Jövedelemfokozás célját szolgálja a felhasználás, ha alkalmas arra, hogy a felhasználó (pl. üzlet, szórakozóhely) vevőkörét vagy látogatottságát növelje, vagy pedig, ha az üzlethelyiséget látogató vendégek vagy más fogyasztók szórakoztatását szolgálja. Jövedelemszerzésnek minősül különösen a belépődíj szedése, akkor is, ha egyéb elnevezés alatt történik. Díjazásnak minősül a fellépéssel kapcsolatban ténylegesen felmerült és indokolt költségeket meghaladó térítés is.

(3) Nem minősül iskolai oktatási célú előadásnak az iskolai táncmulatság.

(4) Zártkörű a gazdálkodó szervezetek, továbbá a gazdálkodó szervezetnek nem minősülő jogi személyek által kizárólag tagjaik, tisztségviselőik, munkavállalóik részére rendezett összejövetele is.

39. § A nyilvános könyvtárak a mű egyes példányait szabadon haszonkölcsönbe adhatják. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a szoftverre és a számítástechnikai eszközökkel működtetett adattárra.

40. § A szabad felhasználás körében többszörözött példányok - a könyvtárközi kölcsönzés kivételével - nem terjeszthetők a szerző engedélye nélkül.

41. § (1) A mű nem üzletszerű többszörözése és terjesztése a szabad felhasználás körébe tartozik, ha az kizárólag a fogyasztó személyek igényeinek kielégítését szolgálja és kizárólag a célnak megfelelő módon valósul meg.

(2) Bírósági, továbbá államigazgatási vagy más hatósági eljárásban a mű bizonyítás céljára, a célnak megfelelő módon és mértékben felhasználható.

A felhasználási szerződések

A felhasználási szerződések általános szabályai

42. § (1) Felhasználási szerződés alapján a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

(2) A felhasználási szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha e törvény vagy más jogszabály az eltérést nem tiltja.

(3) Ha a felhasználási szerződés tartalma nem állapítható meg egyértelműen, a szerző számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni.

43. § (1) A felhasználási szerződés csak kifejezett kikötés esetén ad kizárólagos jogot. Kizárólagos felhasználási engedély alapján csak a jogszerző használhatja fel a művet, a szerző további felhasználási engedélyt nem adhat, és maga is csak akkor marad jogosult a mű felhasználására, ha ezt a szerződésben kikötötték.

(2) A kizárólagos felhasználási engedélyt tartalmazó szerződés megkötése előtt adott nem kizárólagos felhasználási engedély fennmarad, kivéve, ha a szerző és a felhasználásra nem kizárólagos jogot szerző felhasználó közötti szerződés eltérően rendelkezik.

(3) A felhasználási engedély korlátozható valamely területre, időtartamra, felhasználási módra és a felhasználás meghatározott mértékére.

(4) Jogszabály vagy a szerződés eltérő rendelkezése hiányában a felhasználási engedély a Magyar Köztársaság területére terjed ki és időtartama a szerződés tárgyát képező műhöz hasonló művek felhasználására kötött szerződések szokásos időtartamához igazodik.

(5) Ha a szerződés nem jelöli meg azokat a felhasználási módokat, amelyekre az engedély vonatkozik, illetve nem határozza meg a felhasználás megengedett mértékét, az engedély a szerződés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre korlátozódik.

44. § (1) Semmis a felhasználási szerződésnek az a kikötése, amellyel a szerző meghatározatlan számú jövőbeli művének felhasználására ad engedélyt.

(2) A szerződés megkötésekor ismeretlen felhasználási módra vonatkozó felhasználási engedély érvényesen nem adható. A felhasználásnak a szerződés megkötését követően kialakuló módszere nem tekinthető a szerződés megkötésekor még ismeretlen felhasználási módnak pusztán azért, mert a korábban is ismert felhasználási mód megvalósítását hatékonyabban, kedvezőbb feltételekkel vagy jobb minőségben teszi lehetővé.

45. § (1) A felhasználási szerződést - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - írásba kell foglalni.

(2) Nem kötelező a szerződés írásba foglalása napilapban vagy folyóiratban történő közzétételre kötött szerződés esetén.

46. § (1) A felhasználó az engedélyt harmadik személyre csak akkor ruházhatja át, illetve csak akkor adhat harmadik személynek további engedélyt a mű felhasználására, ha azt a szerző kifejezetten megengedte.

(2) A felhasználási engedély a felhasználó gazdálkodó szervezet megszűnése vagy szervezeti egységének kiválása esetén a szerző beleegyezése nélkül átszáll a jogutódra.

(3) Ha a felhasználó a szerző beleegyezése nélkül ruházza át a jogait, illetve ad további felhasználási engedélyt, vagy ha a felhasználási engedély a szerző beleegyezése nélkül száll át, a felhasználó és a jogszerző egyetemlegesen felelnek a felhasználási szerződés teljesítéséért.

47. § (1) A felhasználási engedély csak kifejezett kikötés esetén terjed ki a mű átdolgozására.

(2) A mű többszörözésére adott engedély csak kifejezett kikötés esetén ad a felhasználónak jogot arra, hogy a művet kép- vagy hangfelvételen rögzítse, illetve, hogy azt számítógéppel vagy elektronikus adathordozóra másolja.

(3) A mű terjesztésére adott engedély csak kifejezett kikötés esetén ad a felhasználónak jogot arra, hogy a műpéldányokat forgalomba hozatal céljából behozza az országba.

(4) A mű többszörözésére adott engedély - kétség esetén - kiterjed a többszörözött műpéldányok terjesztésére is. Ez nem vonatkozik a műpéldányoknak az országba forgalomba hozatal céljából történő behozatalára.

48. § A polgári jog általános szabályai szerint a bíróság akkor is módosíthatja a felhasználási szerződést, ha az a szerzőnek a felhasználás eredményéből való arányos részesedéshez fűződő lényeges jogos érdekét azért sérti, mert a mű felhasználása iránti igénynek a szerződéskötést követően bekövetkezett jelentős növekedése miatt feltűnően nagyvá válik a felek szolgáltatásai közötti értékkülönbség.

49. § (1) A jövőben megalkotandó műre vonatkozó szerződés alapján átadott mű elfogadásáról a felhasználó a mű átadásától számított két hónapon belül köteles nyilatkozni. Ha a művet a felhasználó kijavításra visszaadta, a határidő a kijavított mű átadásától számít. Ha a felhasználó az elfogadásra nyitva álló határidőn belül nem nyilatkozik, a művet elfogadottnak kell tekinteni.

(2) Ha a szerződés jövőben megalkotandó műre szól, a felhasználó jogosult az elkészült művet indokolt esetben - megfelelő határidő tűzésével - a szerzőnek kijavítás végett ismételtlen is visszaadni.

(3) Ha a szerző a kijavítást alapos ok nélkül megtagadja vagy határidőre nem végzi el, a felhasználó a szerződéstől díjfizetés kötelezettsége nélkül elállhat. (4) Ha a mű javítás után sem alkalmas a felhasználásra, a szerzőt csak mérsékelt díjazás illeti meg.

50. § Ha a szerző a mű felhasználásához hozzájárult, a felhasználáshoz elengedhetetlen vagy nyilvánvalóan szükséges, a mű lényegét nem érintő változtatásokat köteles végrehajtani. Ha e kötelezettségének nem tesz eleget, vagy nem tud eleget tenni, a felhasználó a változtatásokat hozzájárulása nélkül is végrehajthatja.

51. § (1) A szerző felmondhatja a kizárólagos felhasználási engedélyt tartalmazó szerződést, ha
a) a felhasználó nem kezdi meg a mű felhasználását a szerződésben meghatározott vagy - ennek hiányában - az adott helyzetben általában elvárható időn belül; vagy

b) a felhasználó a szerződéssel megszerzett jogait nyilvánvalóan a szerződés céljának megvalósítására alkalmatlan módon vagy nem rendeltetésszerűen gyakorolja.

(2) Ha a felhasználási szerződést határozatlan vagy öt évnél hosszabb időtartamra kötötték, a szerző az (1) bekezdésben szabályozott felmondási jogát csak a szerződés megkötésétől számított két év eltelté után gyakorolhatja.

(3) A felmondás jogát a szerző csak azt követően gyakorolhatja, hogy a teljesítésre a felhasználónak megfelelő határidőt szabott és az eredménytelenül telt el.

(4) Az (1) bekezdésben szabályozott felmondási jogáról a szerző előzetesen nem mondhat le; gyakorlását szerződéssel csak a szerződéskötést vagy - ha ez a későbbi - a mű átadását követő legfeljebb ötéves időtartamra lehet kizárni.

(5) Felmondás helyett a szerző - a felhasználásért fizetendő díj arányos csökkentése mellett - megszüntetheti az engedély kizárólagosságát.

52. § (1) Ha a felhasználási szerződést jövőben megalkotandó művekre úgy kötik meg, hogy a jövőbeli műveket csak fajtájuk vagy jellegük szerint jelölik meg, a szerződés megkötésétől számított öt év elteltével és azt követően újabb öt-öt év elteltével bármelyik fél hat hónapra felmondhatja a szerződést.

(2) A szerző az (1) bekezdésben szabályozott felmondási jogról előzetesen nem mondhat le.

53. § (1) Ha a szerző alapos okból visszavonja a mű nyilvánosságra hozatalához adott engedélyét vagy a már nyilvánosságra hozott művének további felhasználását ilyen okból megtiltja, a felhasználási szerződést felmondhatja.

(2) A felmondási jog gyakorlásának feltétele, hogy a szerző adjon biztosítékot a nyilatkozat időpontjáig felmerült kár megtérítésére.

(3) Ha a felhasználási szerződésnek az (1) bekezdésben szabályozott okból történő felmondását követően a szerző ismét hozzá kíván járulni a mű nyilvánosságra hozatalához vagy további felhasználásához, a korábbi felhasználót előfelhasználói jog illeti meg.

(4) Az előfelhasználási jogra az elővásárlási jogra irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

54. § A felhasználási szerződés a jövőre nézve megszűnik a szerződésben megállapított idő elteltével vagy a szerződésben meghatározott körülmények bekövetkeztével, valamint akkor is, ha a védelmi idő eltelt.

55. § A felhasználási szerződésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell a szerzői vagyoni jogok átruházására irányuló szerződésekre, valamint az előadóművészi teljesítmények felhasználására vonatkozó szerződésekre is.

Kiadói szerződés

56. § (1) Kiadói szerződés alapján a szerző köteles a művet a kiadó rendelkezésére bocsátani, a kiadó pedig jogosult azt kiadni, valamint forgalomba hozni és köteles a szerzőnek díjat fizetni.

(2) A kiadás joga - kétség esetén - a mű magyar nyelvű kiadására vonatkozik. A szerződés alapján gyakorolható kiadási jog - a gyűjtemények, valamint a napilapok és folyóiratok számára készült művek kivételével - kizárólagos.

57. § (1) Irodalmi mű kiadásánál képek alkalmazásához a szerző beleegyezése szükséges.

(2) Ha a szerző beleegyezett abba, hogy művét képek alkalmazásával (illusztrációkkal) adják ki, az egyes képek felhasználásához való hozzájárulását csak alapos okból tagadhatja meg.

MÁSODIK RÉSZ

EGYES MŰFAJOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

VI. fejezet

A számítógépi programalkotás (szoftver)

58. § (1) Az 1. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezést alkalmazni kell a szoftver csatlakozó felületének alapját képező ötletre, elvre, elgondolásra, eljárásra, működési módszerre vagy matematikai műveletre is.

(2) A 4. § (2) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell a szoftvernek az eredeti programnyelvétől eltérő programnyelvre történő átírására is.

(3) A szoftverre vonatkozó vagyoni jogok átruházhatók.

(4) A szerző munkaviszonyból folyó kötelessége teljesítéseként elkészített szoftverre a 30. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések nem vonatkoznak.

59. § (1) Eltérő megállapodás hiányában a szerző kizárólagos joga nem terjed ki a többszörözésre, az átdolgozásra, a feldolgozásra, a fordításra, a szoftver bármely más módosítására - ideértve a hiba kijavítását is -, valamint ezek eredményének többszörözésére annyiban, amennyiben e felhasználási cselekményeket a szoftvert jogszerűen megszerző személy a szoftver rendeltetésével összhangban végzi.

(2) A felhasználási szerződésben sem zárható ki, hogy a felhasználó egy biztonsági másolatot készíthessen a szoftverről, ha az a felhasználáshoz szükséges.

(3) Aki a szoftver valamely példányának felhasználására jogosult, a szerző engedélye nélkül is megfigyelheti és tanulmányozhatja a szoftver működését, továbbá kipróbálhatja a szoftvert annak betáplálása, képernyőn való megjelenítése, futtatása, továbbítása vagy tárolása során abból a célból, hogy a szoftver valamely elemének alapjául szolgáló elgondolást vagy elvet megismerje.

60. § (1) A szerző engedélye nem szükséges a kód olyan többszörözéséhez vagy fordításához, amely elengedhetetlen az önállóan megalkotott szoftvernek más szoftverekkel való együttes működtetéséhez szükséges információ megszerzése érdekében, feltéve, hogy

- a) e felhasználási cselekményeket a jogszerű felhasználó vagy a szoftver példányának felhasználására jogosult más személy, vagy az ő megbízottjuk végzi;
- b) az együttes működtetéshez szükséges információ az a) pontban említett személyek számára nem vált könnyen hozzáférhetővé;
- c) e felhasználási cselekmények a szoftvernek azokra a részeire korlátozódnak, amelyek az együttes működtetés biztosításához szükségesek.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása útján megszerzett információ

- a) nem használható fel az önállóan megalkotott szoftverrel való együttes működtetésen kívüli célra;
- b) mással nem közölhető, kivéve, ha az önállóan megalkotott szoftverrel való együttes működtetés ezt szükségessé teszi;
- c) nem használható fel a kifejezési formájában lényegében hasonló másik szoftver kifejlesztéséhez, előállításához és forgalomba hozatalához, sem pedig a szerzői jog megsértésével járó bármely más cselekményhez.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott cselekményekre a 33. § (2) bekezdését értelemszerűen alkalmazni kell.

(4) A 34. § (2) bekezdése és a 38. § (1) bekezdése a szoftverre nem alkalmazható. A 49. § (1) bekezdésében szabályozott határidő szoftver esetében négy hónap.

(5) Nem kötelező a szoftver felhasználására vonatkozó szerződés írásba foglalása a szoftver műpéldányának a kereskedelmi forgalomban történő megszerzése esetén.

VII. fejezet

Adattár

61. § (1) Az adattárra vonatkozó vagyoni jogok átruházhatók.

(2) A szerző munkaviszonyból folyó kötelessége teljesítéseként összeállított adattárra a 30. § (3) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések nem vonatkoznak.

62. § (1) Nem szükséges a szerző engedélye ahhoz, hogy a - gyűjteményes műnek minősülő - adattárat jog-szerűen felhasználó személy az adattár tartalmához való hozzáféréshez és az adattár tartalmának rendeltetés-szerű felhasználásához szükséges cselekményeket elvégezze.

(2) Ha csak az adattár valamely részének felhasználására szereztek jogot, az (1) bekezdésben foglalt rendelkezést az adattár e részére kell alkalmazni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott cselekményekre a 33. § (2) bekezdését értelemszerűen alkalmazni kell.

VIII. fejezet

A reklámozás céljára megrendelt mű

63. § (1) A reklámozás céljára megrendelt műre vonatkozó vagyoni jogok a felhasználóra átruházhatók.

(2) E vagyoni jogok átruházására irányuló szerződés létrejötte szempontjából lényeges kérdésnek minősül különösen a felhasználás módja, mértéke, földrajzi területe, időtartama, a reklám hordozójának meghatározása, valamint a szerzőnek járó díjazás.

(3) E művekre a közös jogkezelés nem terjed ki.

(4) Előzetesen meglévő műnek reklámozás céljára történő felhasználása esetén a szerző és a felhasználó megállapodhatnak abban, hogy a művet - kizárólag az (1)-(3) bekezdésben foglaltak alkalmazása és a reklámozásban történő felhasználás szempontjából - reklámozás céljára megrendelt műnek tekintik. E megállapodás a közös jogkezelő szervezettel (85-93. §) szemben csak akkor válik hatályossá, ha arról a szerző a szervezetet írásban értesíti.

IX. fejezet

Filmalkotások és más audiovizuális művek

Általános szabályok

64. § (1) Filmalkotás az olyan mű, amelyet meghatározott sorrendbe állított mozgóképek hang nélküli vagy hanggal összekapcsolt sorozatával fejeznek ki, függetlenül attól, hogy azt milyen hordozón rögzítették. Filmalkotásnak minősül különösen a filmszínházi vetítésre készült játékfilm, a televíziós film, a reklám- és a dokumentumfilm, valamint az animációs és az ismeretterjesztő film.

(2) A filmalkotás szerzői a film céljára készült irodalmi és zeneművek szerzői, a film rendezője és mindazok, akik a film egészének kialakításához szintén alkotó módon járulnak hozzá. E rendelkezés nem érinti a filmben felhasznált egyéb művek szerzőinek e törvényben biztosított jogait.

(3) A film előállítója (a továbbiakban: előállító) az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki vagy amely saját nevében kezdeményezi és megszervezi a film megvalósítását, gondoskodva ennek anyagi és egyéb feltételeiről.

65. § (1) A filmalkotás akkor befejezett, ha végleges változatát a szerzők és az előállító ilyenként elfogadják. Ezt követően a végleges változatot egyik fél sem változtathatja meg egyoldalúan.

(2) A befejezett film hozzáadással, elhagyással vagy kicseréléssel való módosításához vagy bármilyen más megváltoztatásához a szerzők és az előállító engedélye szükséges.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott jogok gyakorlásakor - a szerzők közötti eltérő megállapodás hiányában - a rendező képviseli a többi szerzőt.

(4) Az előállító - az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott jogok kivételével - a szerzők személyéhez fűződő jogainak a védelmében is felléphet.

(5) A filmalkotásokra nem alkalmazhatók a munkaviszonyból folyó kötelesség teljesítéseként megalkotott művekre vonatkozó általános szabályok (30. §).

A megfilmesítési szerződés

66. § (1) A filmalkotás létrehozására kötött szerződés (a továbbiakban: megfilmesítési szerződés) alapján a szerző - kivéve a szöveges vagy a szöveg nélküli zenemű szerzőjét - ellenkező kikötés hiányában átruházza az előállítóra a filmalkotás felhasználására és a felhasználás engedélyezésére való jogot.

(2) A felhasználás jogának átruházása nem terjedhet ki a 20. §-ban, a 23. § (6) bekezdésében és a 28. §-ban szabályozott vagyoni jogokra.

(3) A szerzőt minden egyes felhasználási mód tekintetében külön-külön díjazás illeti meg. A felhasználáshoz kapcsolódó bevételnek minősül az a támogatás is, amelyet az előállító a film megvalósításához kap. A díj megfizetésére az előállító köteles.

(4) Az előállító a szerződés alapján őt megillető jogokat más - akár belföldi, akár külföldi - természetes vagy jogi személlyel együttesen is gyakorolhatja.

(5) Az előállító évente legalább egyszer köteles a filmalkotás felhasználásához kapcsolódó bevételeiről a szerzőnek felhasználási módoként írásban elszámolni.

(6) Ha az előállító a mű elfogadásától számított négy éven belül a megfilmesítést nem kezdi meg, vagy megkezdí ugyan, de ésszerű határidőre nem fejezi be, a szerző felmondhatja a szerződést és arányos díj megfizetését követelheti. A szerzőt ilyen esetben a felvett előleg megilleti, a művel pedig szabadon rendelkezik.

(7) Ha a szerződést a film céljára jövőben megalkotandó műre kötik meg, az előállító köteles a mű átvételétől számított hat hónapon belül a szerzőt írásban értesíteni arról, hogy a művet elfogadja-e vagy annak kijavítását igényli. A mű kijavításra való visszaadása esetén a kijavítás elvégzésére megfelelő határidőt kell tűzni. A kijavított mű elfogadásáról az átvételétől számított három hónapon belül köteles az előállító nyilatkozni. A mű, illetve a kijavított mű elfogadására vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén a művet elfogadottnak kell tekinteni.

(8) A szerző az előállítás befejezésétől számított tíz éven belül ugyanarra a műre csak az előállító hozzájárulásával köthet újabb megfilmesítési szerződést. Ez a korlátozás kiterjed a rajz- vagy bábfilmekben szereplő jellegzetes alakra, valamint - a felek megállapodása esetén - a szerzőnek a film céljára készített és felhasznált művel azonos témájú másik művére is.

X. fejezet

Képzőművészeti, fotóművészeti, építészeti, iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotások, műszaki létesítmények tervei

Személyhez fűződő jogok

67. § (1) A mű jogosulatlan megváltoztatásának minősül az építészeti alkotás vagy a műszaki létesítmény tervének a szerző hozzájárulása nélkül történő olyan megváltoztatása, amely a külső megjelenést vagy a rendeltetészerű használatot befolyásolja.

(2) A tervezőnek joga van meghatározni, hogy az épületen vagy a műszaki létesítményen a nevét és a tervezés idejét hol és hogyan tüntessék fel. E jogát azonban csak a tulajdonos, illetve a használó vagy az üzemeltető jogainak és törvényes érdekeinek indokolatlan vagy aránytalan sérelme nélkül gyakorolhatja.

(3) A szerző nevét abban az esetben kell a látképen feltüntetni, ha azon egy meghatározott képzőművészeti, építészeti, iparművészeti vagy ipari tervezőművészeti alkotás, vagy műszaki létesítmény bemutatása szerepel. Ilyen alkotások tudományos ismeretterjesztő előadás, illetőleg iskolai oktatás céljára [33. § (4) bek.] történő felhasználásakor ugyancsak meg kell jelölni a szerzőt.

(4) Építészeti vagy műszaki alkotás tervének változatlan újabb felhasználása esetén csak az eredeti terv szerzőjét kell feltüntetni.

(5) A 34. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés képzőművészeti, fotóművészeti és iparművészeti alkotások felhasználására nem alkalmazható.

(6) A mű használója köteles túrni, hogy a művét az arra jogosultak bemutassák és arról felvételeket készítsenek, ha ez méltányos érdekeit nem sérti.

A szabad felhasználás esetei

68. § (1) A szabadban, nyilvános helyen, állandó jelleggel felállított képzőművészeti, építészeti és iparművészeti alkotás látképe a szerző hozzájárulása és díjazás nélkül elkészíthető és felhasználható.

(2) Tudományos ismeretterjesztő előadás, továbbá iskolai oktatás céljára [33. § (4) bek.] képzőművészeti, építészeti, iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotás képe, valamint a fotóművészeti alkotás a szerző hozzájárulása és díjazás nélkül felhasználható.

A kiállítás joga

69. § (1) A képzőművészeti, fotóművészeti, iparművészeti és ipari tervezőművészeti alkotás tulajdonosa köteles a művet a szerzői jog gyakorlása végett időlegesen a szerző rendelkezésére bocsátani, ha ez méltányos érdekét nem sérti.

(2) Képzőművészeti, fotóművészeti, építészeti és iparművészeti alkotás kiállításához a szerző beleegyezése szükséges. A közgyűjteményben őrzött mű kiállításához nincs szükség a szerző beleegyezésére és azért a szerzőt díjazás sem illeti meg.

(3) A mű kiállítása esetén a szerző nevét fel kell tüntetni.

A követő jog

70. § (1) Eredeti képzőművészeti és iparművészeti alkotás tulajdonjogának kereskedelmi tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet közreműködésével történő átruházásakor szerzői díjat kell fizetni. E rendelkezést csak az alkotás tulajdonjogának a szerző részéről történő, első átruházását követően kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában eredeti képzőművészeti és iparművészeti alkotásnak minősül a festmény, a rajz, a sorszámmal és a szerző kézjegyével ellátott sokszorosított képgrafika és iparművészeti alkotás, valamint a szobrászati alkotás és a gobelin.

(3) A szerzői díj a vevőt terheli. Mértéke az általános forgalmi adót nem tartalmazó vételár öt százaléka. A díj beszedéséért és átutalásáért a kereskedelmi tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet felel.

(4) A muzeális intézmény és a muzeális közgyűjtemény mentes a díjfizetési kötelezettség alól.

(5) A szerzői díjat a képzőművészeti és iparművészeti alkotásokra vonatkozó szerzői jogok közös kezelését végző szervezethez kell átutalni. A közös jogkezelő szervezet a hozzá befolyt szerzői díjat az alkotás szerzőjének vagy jogutódjának fizeti ki.

(6) Az (1) bekezdésben említett gazdálkodó szervezet a szerzői díjat negyedévenként - a negyedévet követő hónap 20. napjáig - köteles átutalni a közös jogkezelő szervezethez. Az átutaláskor közölni kell a szerző nevét - vagy azt, hogy a szerző nevét a művön nem tüntették fel -, valamint a mű címét, technikáját és művenként a díj összegét.

Egyéb rendelkezések

71. § Az ipari termelés célját szolgáló ipari tervezőművészeti és a belsőépítészeti alkotás tekintetében:

- a) jogszabály vagy szerződés a törvény rendelkezéseitől eltérően rendezheti a név feltüntetéséhez való jogot;
- b) a felhasználót megilleti - a szerződésben meghatározott körben - a kizárólagos felhasználás és a változtatás joga, a változtatás előtt azonban a tervező művészt meg kell hallgatni;
- c) a szerződésben rendelkezni kell arról, hogy a felhasználó az alkotást időhatárhoz kötötten vagy anélkül használja fel.

72. § Megrendelésre készült képmás tekintetében a szerzői jog gyakorlásához az ábrázolt személy beleegyezése is szükséges.

HARMADIK RÉSZ

SZOMSZÉDOS JOGOK

XI. fejezet

A szerzői joggal szomszédos jogok védelme

Az előadóművészek védelme

73. § (1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, az előadóművész hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy

- rögzítetlen előadását rögzítsék;
- rögzítetlen előadását sugározzák vagy más módon a nyilvánossághoz közvetítsék, kivéve, ha az előadás, amelyet sugároznak vagy más módon a nyilvánosságához közvetítenek, már maga is sugárzott előadás;
- rögzített előadását többszörözzék;
- rögzített előadását terjesszék;
- rögzített előadását vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

(2) Előadóművészek együttese esetében a közreműködők az (1) bekezdésben említett jogukat képviselőjük útján gyakorolhatják.

(3) Ha az előadóművész hozzájárult ahhoz, hogy előadását filmalkotásban rögzítsék, a hozzájárulással - ellenkező kikötés hiányában - a film előállítójára [64. § (3) bek.] ruházza át az (1) bekezdésben említett vagyoni jogokat. Ez a rendelkezés nem érinti az előadóművészeknek a 20. § és a 28. § alapján fennálló díjigényét. A 23. § (6) bekezdését az előadóművészekre is megfelelően alkalmazni kell.

74. § (1) Az előadóművészt a 73. § (1) bekezdésében említett felhasználásokért - ha e törvény másként nem rendelkezik - díjazás illeti meg.

(2) Az előadás sugárzás vagy a nyilvánossághoz történő átvitel céljára készült rögzítésének díjazására és a 73. § (1) bekezdés e) pont szerinti hozzájárulás gyakorlására a 27. § rendelkezéseit az előadóművészek, illetve közös jogkezelő szervezetük (85-93. §) esetében is megfelelően alkalmazni kell.

75. § (1) A 73. § (1) bekezdésében említett felhasználások esetén az előadóművészt megilleti az a személyhez fűződő jog, hogy nevét - a felhasználás jellegétől függően, ahhoz igazodó módon - feltüntessék. Előadóművészek együttese esetében ez a jog az együttes, valamint az együttes vezetője és a főbb közreműködők nevének feltüntetésére terjed ki.

(2) Az előadóművész személyhez fűződő jogát sérti előadásának mindenfajta eltorzítása, megcsonkítása vagy más olyan megváltoztatása vagy megcsorbítása, amely az előadóművész becsületére vagy hírnevére sérelmes.

A hangfelvételek előállítóinak védelme

76. § (1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a hangfelvétel előállítójának hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a hangfelvételt

- többszörözzék;
- terjesszék;
- vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

(2) A hangfelvétel előállítóját az (1) bekezdésben említett felhasználásokért - ha a törvény másképp nem rendelkezik - díjazás illeti meg.

77. § (1) Kereskedelmi célból kiadott hangfelvételnek vagy arról készült másolatnak a sugárzásáért és bármilyen más módon történő nyilvánosságához közvetítéséért a szerzői jogi védelem alatt álló művek felhasználásáért fizetendő díjon felül a felhasználónak további díjat kell fizetnie, amely - a jogosultak közötti eltérő megállapodás hiányában - fele-fele arányban illeti meg a hangfelvétel előállítóját és az előadóművészt.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazásakor a hangfelvételt kereskedelmi célból kiadottnak kell tekinteni, ha azt a 73. § (1) bekezdésének e) pontjában és a 76. § (1) bekezdésének c) pontjában szabályozott módon teszik hozzáférhetővé a nyilvánosság számára.

(3) A jogosultak díjigényüket közös jogkezelő szervezeteik (85-93. §) útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

78. § (1) A hangfelvétel forgalomba hozott példányainak nyilvános haszonkölcsönbe adásához, bérbeadásához - a hangfelvételben foglalt mű szerzőjének hozzájárulásán kívül - a hangfelvétel előállítójának, valamint - előadás hangfelvétele esetében - az előadóművésznak a hozzájárulása is szükséges.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott felhasználásért díjazás jár, amelyből a jogosultak - eltérő megállapodásuk hiányában - egyenlő arányban részesednek. A szerzők és az előadóművészek díjigényüket közös jogkezelő szervezeteik (85-93. §) útján érvényesíthetik, díjukról csak a felosztás időpontját követő hatállyal, a rájuk jutó összeg erejéig mondhatnak le.

79. § A hangfelvétel előállítóját megilleti az a jog, hogy nevét a hangfelvétel másolatain feltüntessék.

A rádió- és televízió-szervezetek védelme

80. § (1) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a rádió- vagy a televízió-szervezet hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy műsorát

- a) más rádió- vagy televízió-szervezetek, illetve vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítést végzők sugározzák, illetve a nyilvánossághoz közvetítsék;
- b) rögzítsék;
- c) rögzítés után többszörözzék, ha a rögzítés hozzájárulása nélkül készült, vagy ha a rögzítés a 83. § (2) bekezdése alapján készült, és a többszörözés más célra készül, mint amelyre a 83. § (2) bekezdése vonatkozik.

(2) Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a televízió-szervezet hozzájárulása szükséges ahhoz is, hogy műsorát a közönség részére közvetítsék olyan helyiségben, amely belépti díj ellenében hozzáférhető a közönség számára.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett felhasználásokért - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - díjazás jár.

(4) Saját műsornak a nyilvánossághoz vezeték útján történő közvetítése [26. § (7) bek.] esetén az (1)-(3) bekezdéseket megfelelően alkalmazni kell.

81. § A 80. §-ban említett felhasználások esetén a rádió- vagy televízió-szervezetet, illetve a saját műsort vezetőket útján a nyilvánosságához átvivőt megilleti az a jog, hogy nevét feltüntessék.

A filmek előállítóinak védelme

82. § (1) A film előállítójának [64. § (3) bek.] hozzájárulása szükséges ahhoz, hogy a filmet

- a) többszörözzék;
- b) terjesszék, ideértve a nyilvánosság részére történő haszonkölcsönbe adást is;
- c) vezeték útján vagy bármely más eszközzel vagy módon úgy tegyék a nyilvánosság számára hozzáférhetővé, hogy a nyilvánosság tagjai a hozzáférés helyét és idejét egyénileg választhassák meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett felhasználásokért - ha a törvény eltérően nem rendelkezik - díjazás jár.

(3) A 2. §-t megfelelően alkalmazni kell a film előállítójának védelmére is.

A szerzői jog és a szomszédos jogok viszonya

83. § (1) Az e fejezetben szabályozott jogok védelme nem befolyásolhatja az irodalmi, tudományos és művészeti alkotásokon fennálló szerzői jogok védelmét.

(2) Nincs szükség a szomszédos jogi jogosult hozzájárulására azokban az esetekben, amelyekben a törvény a szerzői jogi védelem alatt álló alkotás felhasználásához sem kívánja meg a szerző hozzájárulását. Ha e törvény szerint a szomszédos jogi jogosultnak a felhasználásért díjazás jár, a 16. § (4) és (5) bekezdésének első mondatában a díjazás arányos mértékére vonatkozó rendelkezést a szomszédos jogi jogosultak esetében is alkalmazni kell.

A védelmi idő

84. § (1) Az e fejezetben szabályozott jogok a következő időtartamokban részesülnek védelemben:

- a) a hangfelvételek és az azokban rögzített előadások annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben a hangfelvételt először forgalomba hozták, illetve - ha ezalatt nem hozták forgalomba a hangfelvételt - annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben a hangfelvétel készült;
- b) a nem rögzített előadások annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben az előadást tartották;
- c) a sugárzott műsor vagy a vezeték útján a nyilvánosságához átvitt saját műsor annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben a sugárzást, illetve átvitelt végezték;
- d) a filmek annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben a filmet forgalomba hozták, illetve - ha ezalatt nem hozták forgalomba a filmet - annak az évnek a végétől számított ötven évig, amelyben a film elkészült.

(2) Ha a nyilvánossághoz közvetítés megelőzi a forgalomba hozatalt, az (1) bekezdésben szabályozott időtartamokat az első forgalomba hozatal éve helyett az első ízben a nyilvánossághoz történő közvetítés évét alapul véve kell számítani.

NEGYEDIK RÉSZ

KÖZÖS JOGKEZELÉS ÉS A JOGSÉRTÉS KÖVETKEZMÉNYEI

XII. fejezet

A szerzői és a szomszédos jogok közös kezelése

Közös jogkezelés

85. § Közös jogkezelésnek minősül a szerzői művekhez, az előadóművészi teljesítményekhez, a hangfelvételekhez, a sugárzott vagy vezetéken átvitt műsorokhoz, valamint a filmelőállítói teljesítményekhez kapcsolódó és a felhasználás jellege, illetve körülményei miatt egyedileg nem gyakorolható szerzői és szomszédos jogok érvényesítése a jogosultak által erre létrehozott szervezet útján, függetlenül attól, hogy azt a törvény írja elő vagy az a jogosultak elhatározásán alapul.

Nyilvántartás a közös jogkezelő szervezetekről

86. § (1) A szerzői és a szomszédos jogokra vonatkozó jogszabályoknak megfelelő közös jogkezelést végző szervezetekről a Kormány által kijelölt miniszter vagy országos hatáskörű szerv vezetője (a továbbiakban: miniszter) nyilvántartást vezet. A nyilvántartásba közös jogkezelést végző szervezetként csak egyesület (Ptk. 61-64. §) vehető fel.

(2) Országosan csak egy-egy egyesület vehető nyilvántartásba a következő művekkel, illetve teljesítményekkel kapcsolatos szerzői, illetve szomszédos jogok közös kezelésére:

- a) irodalmi és zenei művek,
- b) egyéb alkotóművészeti alkotások,
- c) filmalkotások,
- d) előadóművészi teljesítmények,
- e) hangfelvételek.

(3) A jogosultak önrendelkezési jogának érvényesítése és a jogkezelés hatékonyságának fokozása érdekében a (2) bekezdésben említett csoportosítástól el lehet térni, illetve a (2) bekezdésben említetteken kívüli jogok közös kezelésére alakult egyesület is nyilvántartásba vehető, de ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan jogosultságának a kezelésére csak egy egyesület vehető nyilvántartásba.

87. § (1) A nyilvántartásban fel kell tüntetni, hogy az egyesület milyen jogkezelési tevékenységet folytat. Más szervezetnek történő díjfizetés, illetve más szervezettel történő megállapodás az érintett jogkezelési tevékenység tekintetében a nyilvántartásba vett egyesület és az érintett jogosultak irányában nem hatályos, és nem mentesít a szerzői jog megsértésének jogkövetkezményei alól.

(2) A nyilvántartásba vett egyesület által végzett jogkezelési tevékenységre vonatkozó bejegyzést a miniszter a nyilvántartásba vett egyesületek közötti megállapodás alapján módosítja, ha a nyilvántartásba vétel feltételei valamennyi érintett egyesületnél megvalósulnak az általuk végzett jogkezelési tevékenységnek a megállapodás szerinti módosítását követően is.

88. § (1) Az az egyesület vehető a közös jogkezelést végző szervezetek nyilvántartásába,

- a) amelyhez valamennyi érintett jogosult - megbízást adva az egyesületnek a közös jogkezelésre - csatlakozhat az alapszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén;
- b) amelynek tagja, vagy amelyhez csatlakozni kíván az egyesület által megjelölt jogkezelési tevékenységben érdekelt belföldi jogosultak jelentős része;
- c) amely - munkavállalói révén - rendelkezik a közös jogkezeléshez és a nemzetközi kapcsolattartáshoz szükséges, megfelelő szakismerettel és gyakorlattal;
- d) amely felkészült a közös jogkezeléshez kapcsolódó adatok kezelésére;
- e) amely az érintett külföldi jogosultak jogainak közös kezelését végző, a bel- és külföldi felhasználás szempontjából fontos szervezetekkel kölcsönös képviselési szerződéseket kötött, vagy ilyen szerződések megkötésére irányuló kölcsönös szándéknyilatkozatokkal rendelkezik;
- f) amelynek alapszabálya rendelkezik arról, hogy az egyesület

1. célja az érintett jogosultak jogainak közös kezelése, valamint e jogosultak érdekeinek védelme, különösen a közös jogkezelés körébe tartozó vagyoni jogok saját nevében történő gyakorlása és érvényesítése a bíróság és a hatóságok előtt,
2. nyilvántartást vezet a közös jogkezelés alá tartozó bel- és külföldi művekről, szomszédos jogi teljesítményekről, illetve jogosultakról,
3. a közös jogkezelést nem vállalkozási tevékenységként végzi, és - ha van ilyen - kiegészítő vállalkozási tevékenységének eredményét csak költségeinek csökkentésére használja fel,

4. működésének költségeit a befolyó jogdíjakból kezelési költség címen levont összegekből, valamint - ha az alapszabály ezt egyébként előírja - a tagdíjakból fedezi,

5. a közös jogkezeléssel elért és az indokolt kezelési költséggel csökkentett bevételét felosztási szabályzata alapján felosztja az érintett jogosultak között, függetlenül attól, hogy azok tagjai-e vagy sem.

(2) Annak megállapításakor, hogy az egyesületnek tagja-e vagy ahhoz csatlakozni kíván-e az érintett jogosultak jelentős része, a jogosultak létszámát és a jogdíjakból való részesedésük arányát egyaránt figyelembe kell venni.

(3) Az egyesületet a közös jogkezeléshez kapcsolódó adatok kezelésére felkészültnek kell tekinteni, ha biztosítani tudja az érintett jogosultak, illetve a közös jogkezelés körébe tartozó művek vagy szomszédos jogi teljesítmények, valamint a különböző felhasználások olyan nyilvántartását, amely lehetővé teszi a jogdíjak felosztását és kifizetését a jogosultak számára.

(4) Ha ugyanazon jogosulti csoport ugyanolyan jogosultságának a kezelésére vonatkozóan több olyan egyesület kéri nyilvántartásba vételét, amely megfelel a nyilvántartásba vétel feltételeinek, közülük azt az egyesületet kell nyilvántartásba venni, amelyik a feltételeket összességében a legjobban tudja megvalósítani.

89. § (1) A szerzői és a szomszédos jogok közös kezelésére vonatkozó nyilvántartásba történő felvételre irányuló eljárás kérelemre indul.

(2) A kérelemhez csatolni kell a nyilvántartásba vételhez szükséges - a 88. § (1) bekezdésében meghatározott - feltételek teljesítését igazoló iratokat. Az iratokban csak azoknak a tagoknak, illetve az egyesülethez csatlakozni kívánó jogosultaknak a személyes adatai közölhetők, akik ehhez hozzájárultak.

(3) A miniszter a nyilvántartásba vételt a Magyar Közlönyben közzéteszi. A nyilvántartásban szereplő egyesületekről és az általuk végzett közös jogkezelési tevékenységekről a miniszter közleményt jelentet meg a Magyar Közlönyben.

(4) A szerzői és a szomszédos jogok közös kezelését végző egyesületekről vezetett nyilvántartás részletes szabályait a miniszter - vagy az országos hatáskörű szerv felett felügyeletet gyakorló miniszter - rendeletben alapítja meg.

A közös jogkezelés általános szabályai

90. § (1) A szerzői és a szomszédos jogok közös kezelését végző egyesület abban a körben, amelyben a nyilvántartás szerint jogkezelésre jogosult, rendszeres időközönként megállapítja az egyes felhasználási módok tekintetében - a felhasználókra indokolatlan megkülönböztetés nélkül vonatkozó - jogdíjakat és a felhasználás egyéb - szintén indokolatlan különbségtétel nélkül érvényesülő - feltételeit.

(2) A jogdíjak és egyéb feltételek megállapításához a miniszter jóváhagyása szükséges. A miniszter a jóváhagyás előtt véleményt kér a jelentős felhasználóktól és a felhasználók érdekképviselői szervezeteitől. Ilyennek minősülnek a törvény 21. §-ában meghatározott díj vonatkozásában a fizetésre kötelezettek és azok érdekképviselői szervezetei. A jóváhagyás a jogdíjak és egyéb feltételek alkalmazásának és a Magyar Közlönyben való nyilvánosságra hozatalának feltétele; nem zárja ki, illetve nem érinti azonban az egyéb jogszabályok érvényesülését a jogdíjak és az egyéb feltételek tekintetében.

(3) A jogdíjakat és a felhasználás egyéb feltételeit tartalmazó díjszabást a jogkezelő egyesület a jóváhagyást követően a Magyar Közlönyben saját nevében nyilvánosságra hozza.

(4) A díjszabást a felhasználókkal szemben indokolatlan megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni.

91. § (1) Ha a közös jogkezelést végző - a 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett - egyesület valamely felhasználónak engedélyt ad a felhasználásra, illetve a felhasználóval szemben díjigényt érvényesít, a felhasználó jogosult az egyesület által végzett jogkezelés szempontjából érintett valamennyi jogosult - közös jogkezelés alá tartozó - azonos műfajú műveinek vagy szomszédos jogi teljesítményeinek felhasználására is, az ezekre a művekre vagy szomszédos jogi teljesítményekre vonatkozó jogdíjak azonos feltételek alapján történő megfizetése mellett.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak nem alkalmazhatók, ha a közös jogkezelést végző egyesület által végzett jogkezelés szempontjából érintett jogosult az egyesülethez intézett írásbeli nyilatkozatában előzetesen tiltakozik művei vagy szomszédos jogi teljesítményei felhasználásának közös jogkezelés körében történő engedélyezése ellen. A jogkezelő szervezet köteles a nyilatkozat szerint eljárni, ha azt több mint három hónappal a naptári év vége előtt, a következő év első napjánál nem korábbi hatállyal teszik meg. A jogosult azonban nem tiltakozhat a felhasználás ilyen módon történő engedélyezése ellen, ha a közös jogkezelést jogszabály írja elő.

92. § (1) A 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett, közös jogkezelést végző egyesület a közös jogkezelés körébe tartozó igényeket bíróság előtt saját nevében, saját igényeként érvényesíti.

(2) A közös jogkezelés útján érvényesített díjigényekkel, valamint a megfizetett vagy beszedett díjakkal a jogosultak közötti felosztásukig a 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett, közös jogkezelést végző egyesület rendelkezik.

(3) Ha a közös jogkezelést a törvény írja elő - a mechanikai többszörözés engedélyezése (19. §) kivételével -, az ellenkező bizonyításáig vélelmezni kell, hogy a felhasznált művek, illetve szomszédos jogi teljesítmények védelemben részesülnek.

(4) A közös jogkezelő szervezet az általa végzett jogkezelés körében a felhasználó írásbeli kérésére - költség-térítés ellenében - írásbeli tájékoztatást ad arról, hogy a felhasználó által egyedileg megjelölt mű, illetve szomszédos jogi teljesítmény védelemben részesül-e.

(5) A közös jogkezelő szervezet a díjszabásban a felhasználásra való jogosítás feltételeként előírhatja, hogy a felhasználó szolgáltatson adatot a felhasznált művekről, illetve szomszédos jogi teljesítményekről. E rendelkezés nyilvános előadás esetén csak az élő előadásra [24. § (2) bek. a) pont] alkalmazható.

A közös jogkezelés felügyelete

93. § (1) A közös jogkezelési tevékenység felett - az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 17. §-ával összhangban - gyakorolt felügyelet körében a miniszter ellenőrzi, hogy a nyilvántartásba vétel feltételei a jogkezelő egyesületnél folyamatosan megvalósulnak-e, továbbá, hogy az alapszabály, a felosztási szabályzat és más belső szabályzat rendelkezései nem ütköznek-e a szerzői jogi jogszabályokba.

(2) A közös jogkezelést végző - a 86-89. §-ok alapján nyilvántartásba vett - egyesület a felügyelet ellátásához megküldi a miniszternek

- a) alapszabályát;
- b) szervezeti és működési szabályzatát;
- c) felosztási szabályzatát;
- d) azoknak a tagjainak a névsorát, akik nevük e célból történő közléséhez hozzájárultak;
- e) ügyintéző és képviseleti szerve tagjainak névsorát;
- f) éves beszámolóját;
- g) a külföldi közös jogkezelő szervezetekkel kötött kölcsönös képviseleti szerződéseit.

(3) A miniszter a felügyelet körében - ha a nyilvántartásba vételhez szükséges feltételek hiányát vagy az (1) bekezdésben említett jogszabályok megsértését észleli -, megteszi a következő intézkedéseket:

- a) írásban figyelmezteti a közös jogkezelő egyesület ügyintéző és képviseleti szervét a nyilvántartásba vétel feltételeinek, illetve a szerzői jogi jogszabályoknak megfelelő működés helyreállítására, és erre megfelelő határidőt tűz;
- b) megkeresi az ügyészséget az egyesület törvényességi felügyelete körében meghozható intézkedések megtétele céljából;
- c) ha az a) pontban említett határidő eredménytelenül telt el, vagy a törvényességi felügyeleti intézkedés nem jár eredménnyel, illetve nem várható tőle eredmény, törli a közös jogkezelést végző egyesületet a nyilvántartásból, és ezt a Magyar Közlönyben közzéteszi.

XIII. fejezet

A szerzői jog megsértésének következményei

Polgári jogi jogkövetkezmények

94. § (1) A szerző jogainak megsértése esetén - az eset körülményei szerint - a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- b) követelheti a jogsértés abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől;
- c) követelheti, hogy a jogsértő - nyilatkozattal vagy más megfelelő módon - adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről és költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- d) követelheti, hogy a jogsértő szolgáltatson adatot a jogsértéssel érintett dolgok vagy szolgáltatások előállításában, forgalmazásában, illetve teljesítésében részt vevőkről, a jogsértő felhasználásra kialakított üzleti kapcsolatokról;
- e) követelheti a jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítését;
- f) követelheti a sérelmes helyzet megszüntetését, a jogsértést megelőző állapot helyreállítását a jogsértő részéről vagy költségén, továbbá a kizárólag vagy elsősorban a jogsértéshez használt eszköz és anyag, valamint a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését, illetve jogsértő mivoltától megfosztását.

(2) A szerzői jog megsértése esetén a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítés jár. Kártérítésre alap az is, ha a szerző személyhez fűződő jogait megsértik.

(3) A szerzői jog megsértése miatt indított perekben az ideiglenes intézkedést a kérelmező különös méltánylást érdemlő jogvédelméhez szükségesnek kell tekinteni, ha a kérelmező valószínűsíti, hogy a mű szerzői jogi védelem alatt áll, valamint, hogy ő a szerző, a szerző jogutóda vagy a mű olyan felhasználója, illetve a szerzői jogok közös kezelését végző olyan szervezet, amely jogosult saját nevében fellépni a jogsértéssel szemben.

(4) A (3) bekezdés nem alkalmazható, ha a szerzői jog megsértésének megkezdése óta hat hónap, illetve a kérelmezőnek a jogsértésről és a jogsértő személyéről való tudomásszerzése óta hatvan nap már eltelt.

(5) A bíróság az ideiglenes intézkedés tárgyában soron kívül, legkésőbb az ilyen intézkedés iránti kérelem előterjesztésétől számított tizenöt napon belül határoz.

(6) Ha a szerzői jog megsértése miatt indított perben az egyik fél tényállásait már elvárható mértékben valószínűsítette, a bíróság a bizonyító fél kérelmére az ellenfelet kötelezheti a birtokában lévő okirat és egyéb tárgyi bizonyíték bemutatására, valamint a szemle lehetővé tételére.

(7) A szerzői jog megsértése miatt indított perekben a bíróság az előzetes bizonyítás elrendelését biztosítéka-dáshoz kötheti.

Védelem a műszaki intézkedések megkerülésével szemben

95. § (1) A szerzői jog megsértésének következményeit kell alkalmazni minden olyan cselekményre - ideértve eszközök gyártását és forgalmazását, szolgáltatások nyújtását is -, amely jogosulatlanul teszi lehetővé vagy könnyíti meg a szerzői jog védelmére szolgáló hatásos műszaki intézkedések megkerülését, és amelynek a műszaki intézkedés megkerülésén kívül nincs számottevő gazdasági jelentősége, illetve célja. E rendelkezés csak akkor alkalmazható, ha az említett cselekményeket végző személy tudja vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellene, hogy a cselekmények jogosulatlanul teszik lehetővé vagy könnyítik meg a szerzői jog védelmére szolgáló, hatásos műszaki intézkedések megkerülését.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában műszaki intézkedésnek minősül minden eszköz, termék, alkatrész, eljárás, illetve módszer, amely arra szolgál, hogy a szerzői jog megsértését megelőzze vagy megakadályozza. A műszaki intézkedést akkor kell hatásosnak tekinteni, ha az intézkedés eredményeként a mű a felhasználó számára csak - a szerző engedélyével végzett - olyan cselekmények útján válik hozzáférhetővé, amelyek az ehhez szükséges eljárás alkalmazását vagy hozzáférési kód megadását igénylik.

A jogkezelési adatok védelme

96. § (1) A szerzői jog megsértésének következményeit kell alkalmazni a jogkezelési adat jogosulatlan eltávolítására vagy megváltoztatására, továbbá olyan művek jogosulatlan terjesztésére, terjesztés céljából történő behozatalára, sugárzására vagy a nyilvánossághoz másként történő közvetítésére, amelyekről eltávolították vagy amelyeken megváltoztatták a jogkezelési adatot, feltéve, hogy a felsorolt cselekmények bármelyikét elkövető személy tudja vagy az adott helyzetben általában elvárható gondosság mellett tudnia kellene, hogy cselekményével lehetővé teszi vagy megkönnyíti a szerzői jog megsértését, vagy mást arra indít.

(2) Jogkezelési adat a jogosultaktól származó minden olyan adat, amely a művet, a szerzőt vagy a műre vonatkozó jogok más jogosultját azonosítja, vagy a felhasználás feltételeiről tájékoztat, ideértve az ilyen adatokat megjelenítő számokat vagy jelzéseket is, feltéve, hogy az adatokat a mű példányához kapcsolják, illetve a mű nyilvánossághoz történő közvetítésével összefüggésben jelenítik meg.

A szerzői jog megsértésének vámjogi következményei

97. § A szerzői jog megsértése esetén a szerző - külön jogszabály rendelkezései szerint - követelheti a vámhatóság intézkedését a jogsértéssel érintett vámárak belföldi forgalomba kerülésének megakadályozására.

Jogkövetkezmények felhasználási engedély esetén

98. § (1) A szerző jogainak megsértése esetén a kizárólagos felhasználási engedélyt a 43. § (1) bekezdése alapján megszerző személy felhívhatja a szerzőt, hogy a jogsértés abbahagyása iránt tegye meg a szükséges intézkedéseket. Ha a szerző a felhívástól számított harminc napon belül nem intézkedik, a jogszerző saját nevében felléphet a jogsértés miatt.

(2) A nem kizárólagos felhasználási engedély esetében a jogszerző az (1) bekezdés szerint csak a felhasználási szerződés kifejezett rendelkezése alapján léphet fel.

A szomszédos jogok megsértésének következményei

99. § A 94-97. §-ok rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a XI. fejezet szabályainak megsértése esetén, illetve az abban a fejezetben szabályozott jogokkal kapcsolatos műszaki intézkedések és jogkezelési adatok védelmére is.

ÖTÖDIK RÉSZ

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

XIV. fejezet

Járulékfizetés a védelmi idő eltelte után

100. § (1) A szerzői jogok védelmi idejének eltelte után az eredeti képzőművészeti és iparművészeti alkotás tulajdonjogának kereskedelmi tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet közreműködésével történő átruházásakor járulékot kell fizetni.

(2) Az eredeti képzőművészeti és iparművészeti alkotások körének meghatározására, a járulék kötelezettjére, mértékére, beszedésére, átutalására és a járulék alóli mentességre a 70. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a közös jogkezelő szervezet a hozzá átutalt járulékot az alkotói tevékenység támogatására és az alkotóművészek szociális céljára használja fel.

(3) A közös jogkezelő szervezet a járulék címén befolyt összeget külön köteles kezelni és nyilvántartani.

(4) A közös jogkezelő szervezet a járulék összegéről, annak felhasználásáról a nyilvánosságot évente, az 86. §-ban említett miniszter irányítása alatt működő minisztérium (országos hatáskörű szerv) hivatalos lapja útján tájékoztatja.

XV. fejezet

A szerzői jogi jogviták rendezésében közreműködő szervezetek

Szerzői jogi szakértő testület

101. § (1) Szerzői jogi jogvitás ügyben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok szakvéleményt kérhetnek a Magyar Szabadalmi Hivatal mellett működő szakértő testülettől. A testület tagjait az igazságügy-miniszter a nemzeti kulturális örökség miniszterével egyetértésben ötéves időtartamra nevezi ki.

(2) A testület szakvéleményét három- vagy öttagú tanácsban, szótöbbséggel alakítja ki.

(3) A szerzői jogi szakértő testület felkérésre peren kívül is adhat szakvéleményt a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben.

(4) A testület szervezetének és működésének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

Egyeztető testület

102. § Ha a nyilvánossághoz - az eredetihez képest más szervezet közbeiktatásával - történő egyidejű változatlan továbbközvetítéssel kapcsolatban a felhasználó és a jogosultak, illetve azok közös jogkezelő szervezete között nem jön létre megállapodás a díjazásról és a felhasználás egyéb feltételeiről, bármelyik fél a 103. § alapján létrehozott egyeztető testülethez fordulhat.

103. § (1) Az egyeztető testület megalakítására a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény II. fejezetében foglalt szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az egyeztető testület tagjait a szerzői jogi szakértő testület(101. §) tagjai közül kell kijelölni.

(2) Az egyeztető testület a szerzői jogi szakértő testületen belül működik.

104. § (1) Az egyeztető testület eljárásának célja, hogy a felek közötti megállapodás létrehozását elősegítse. A testület eljárása nem érinti a 90. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazhatóságát.

(2) Ha a felek között nem jön létre megállapodás, az egyeztető testület javaslatot készít a megállapodás tartalmára, amelyet a felekkel írásban közöl.

(3) A javasolt megállapodást a felek kifejezetten vagy hallgatólagosan elfogadhatják. Hallgatólagos elfogadásnak kell tekinteni, ha a megállapodási javaslatot a fél a kézbesítéstől számított három hónapon belül nem kifogásolja az egyeztető testületnél.

(4) Ha az egyeztető testület a 105. §-ban foglalt szabályok megsértésével járt el, a sérelmet szenvedett fél az egyeztető testület döntése alapján létrejött megállapodást az annak hatálybalépésétől számított három hónapon belül bíróság előtt megtámadhatja.

105. § (1) Az egyeztető testület eljárása során a feleket egyenlő elbánásban kell részesíteni, és mindegyik félnek meg kell adni a lehetőséget, hogy álláspontját előadhassa. Az egyeztető testület a feleket az eljárásban való részvételre, eljárási cselekmények lefolytatására nem kötelezheti, kivéve, ha a felek ebben megállapodnak.

Egyebekben az egyeztető testület - a (2) bekezdésben említett szabályzat keretein belül - az eljárási szabályait, valamint a díjszabását maga állapítja meg.

(2) Az egyeztető testület eljárási szabályzatát a szerzői jogi szakértő testület dolgozza ki és az igazságügy-miniszter hagyja jóvá. A jóváhagyást megelőzően be kell szerezni a Magyar Szabadalmi Hivatal felügyeletét ellátó miniszter, valamint a nemzeti kulturális örökség miniszterének véleményét.

XVI. fejezet

Záró rendelkezések

A szerzői jog más jogosultjai

106. § (1) Ahol e törvény szerzőt említ, azon megfelelően érteni kell a szerző jogutódját, illetve a szerzői jog más jogosultját is.

(2) Ha az elhunyt személy hagyatékához szerzői jog tartozik, a közjegyző a hagyatéki eljárás megindításáról értesíti az elhunyt személy műveivel kapcsolatban érintett közös jogkezelő szervezetet. Ha nem állapítható meg, hogy melyik az érintett közös jogkezelő szervezet, vagy a művek nem tartoznak a közös jogkezelés körébe, az értesítést az irodalmi és a zenei művekkel kapcsolatos szerzői jogok közös kezelését végző szervezetnek kell küldeni.

(3) A hagyatékhoz tartozó szerzői jog örökösnek történő átadásáról a közjegyző kivonatos hagyatékátadó végzés, a bíróság pedig kivonatos jogerős ítélet egy példányának megküldésével - a (2) bekezdés megfelelő alkalmazásával - értesíti az érintett közös jogkezelő szervezetet.

(4) A kivonatos hagyatékátadó végzésre, illetőleg a kivonatos ítéletre a hagyatékátadó végzésre és az ítéletre vonatkozó szabályok irányadók azzal, hogy azok csak a hagyatékhoz tartozó szerzői jog örökösnek történő átadására vonatkozó adatokat tartalmazhatják.

(5) A (3) bekezdésben említett kivonatos hagyatékátadó végzés és kivonatos ítélet a (4) bekezdésben foglaltakon kívül tartalmazza a „kivonat” minőség megjelölését, valamint azt, hogy az milyen célra használható fel.

(6) Az (5) bekezdés szerint kell eljárni akkor is, ha a végzés egyébként sem tartalmazna más rendelkezést, mint amit a (4) bekezdés előír.

(7) Az érintett közös jogkezelő szervezet köteles az örökösökről nyilvántartást vezetni, és abból a felhasználók számára a személyes adatok védelmére vonatkozó jogszabályok keretei között adatot szolgáltatni.

(8) Az (1)-(7) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell az előadóművészekre és az előadóművészi jogokra.

A törvény hatálybalépésére vonatkozó és az átmeneti rendelkezéseket megállapító szabályok

107. § (1) E törvény 1999. szeptember 1-jén lép hatályba; rendelkezéseit a hatálybalépését követően megkötött felhasználási szerződésekre kell alkalmazni.

(2) A törvény 21. §-ában foglalt rendelkezéseket, valamint a 22. §-ának a reprográfiára szolgáló készülékkel kapcsolatos előírásait 2000. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.

(3) A 111. § (1) és (2) bekezdésével megállapított rendelkezéseket az e törvény hatálybalépését követően indult végrehajtási eljárásokban kell alkalmazni.

108. § (1) A 31. § rendelkezéseit alkalmazni kell olyan művekre is, amelyeknek a korábban hatályos rendelkezések szerint számított védelmi ideje az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi VII. törvény hatálybalépéséig már lejárt.

(2) Az előadóművészeket, a hangfelvételek előállítóit, a rádió- és televízió-szervezeteket, valamint a saját műsrot vezeték útján a nyilvánossághoz átvivőket az e törvényben meghatározott jogok akkor is megilletik, ha a 84. §-ban - rájuk vonatkozóan - említett év végétől számított húsz év az 1994. évi VII. törvény hatálybalépéséig már eltelt.

(3) Ha a szerzői vagyoni jogok vagy a szerzői joggal szomszédos jogok védelmi ideje az 1994. évi VII. törvény hatálybalépését megelőzően lejárt, a lejárat és az e törvény hatálybalépése közötti időtartamban végzett felhasználás szabad felhasználásnak minősül, függetlenül attól, hogy e jogok újra védelemben részesülnek-e e törvény hatálybalépését követően.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott felhasználás e törvény hatálybalépését követően - a hangfelvételek esetében a hatálybalépésig már előállított műpéldányokra vonatkozóan - még további egy évig folytatható, de csak a hatálybalépéskor meglévő mértékben. A gazdasági tevékenység körében folytatott ilyen felhasználás jogát csak a jogosult gazdálkodó szervezettel vagy annak - a felhasználást folytató - szervezeti egységével együtt lehet átruházni. A törvény hatálybalépését követően is folytatott felhasználás ellenében a jogosultnak méltányos díjazás jár.

(5) A (4) bekezdésben foglalt rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell akkor is, ha a felhasználásra e törvény kihirdetésének napjáig komoly előkészületeket tettek, azzal, hogy ebben az esetben a felhasználást az el-

őkészületnek az e törvény kihirdetésekor meglévő mértékéig lehet megkezdeni és folytatni.

(6) A (3) bekezdésben meghatározott időtartamban végzett átdolgozást, feldolgozást vagy fordítást úgy kell tekinteni, mintha az a szerző hozzájárulásával készült volna.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott átdolgozás, feldolgozás és fordítás e törvény hatálybalépését követő felhasználása ellenében az alapul szolgáló műre vonatkozó szerzői jog jogosultjának méltányos díjazás jár.

(8) A (3) és a (7) bekezdésben foglalt rendelkezések alapján járó díjazással kapcsolatos viták bírósági útra tartoznak.

(9) Az 1994. évi VII. törvény hatálybalépését megelőzően kötött felhasználási szerződés alapján a teljes védelmi időre, illetve határozatlan időre megszerzett felhasználási jog e törvény hatálybalépését követően - a felhasználási szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően - újra megilleti a felhasználót, ha a szerzői jog vagy az azzal szomszédos jog e törvény szerint újra védelemben részesül.

109. § A 31. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezést akkor kell alkalmazni, ha az nem eredményezi a korábban hatályos rendelkezés szerint számított védelmi idő megrövidülését. A 31. § (6) bekezdésében foglalt rendelkezést alkalmazni kell az olyan filmalkotásra is, amelynek védelmi ideje e törvény hatálybalépésekor már eltelt. A 108. § (3)-(9) bekezdéseiben foglalt szabályok ilyen esetben is értelemszerűen irányadók, azzal, hogy az 1994. évi VII. törvény hatálybalépése helyett e törvény hatálybalépését kell érteni.

Hatályukat veszítő rendelkezések

110. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- a) a szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény, valamint az 1978. évi 27. törvényerejű rendelet, az 1994. évi VII. törvény 13-19. §-a és 29. §-a, az 1994. évi LXXII. törvény, valamint az 1997. évi XI. törvény 120. §-ának b) és c) pontja;
- b) a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 117. §-a (2) bekezdésének második mondata, 139. §-ának (4) bekezdése, a 151. §-a, valamint 161. §-ának e) pontja;
- c) a szerzői és a szomszédos jogok közös kezeléséről szóló 146/1996. (IX. 19.) Korm. rendelet és az azt módosító 239/1997. (XII. 18.) Korm. rendelet;
- d) a szerzői jogi törvény végrehajtásáról szóló 9/1969. (XII. 29.) MM rendelet, valamint az azt módosító, illetve kiegészítő 4/1978. (XII. 7.) KM rendelet, 15/1982. (IX. 20.) MM rendelet, 15/1983. (VII. 12.) MM rendelet, 18/1988. (VIII. 24.) MM rendelet, 6/1992. (IV. 8.) MKM rendelet, 12/1992. (VII. 29.) MKM rendelet 2. §-a, 8/1994. (IV. 26.) MKM rendelet 33. §-a (2) bekezdésének a) pontja, 24/1994. (XII. 28.) MKM rendelet;
- e) a kiadói szerződések feltételeiről és a szerzői díjakról szóló 1/1970. (III. 20.) MM rendelet, valamint az azt módosító 2/1980. (IX. 15.) MM rendelet, 13/1982. (X. 18.) MM rendelet, 21/1984. (XII. 28.) MM rendelet, 14/1985. (XII. 22.) MM rendelet, 15/1987. (VIII. 9.) MM rendelet és 19/1996. (XII. 26.) MKM rendelet;
- f) a színpadi művek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról szóló 2/1970. (III. 20.) MM rendelet, valamint az azt módosító 7/1992. (IV. 8.) MKM rendelet;
- g) a zeneművek megírására és az első nyilvános előadására vonatkozó szerződésekről szóló 3/1970. (III. 20.) MM rendelet;
- h) a Magyar Rádió és Televízió felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzők díjazásáról szóló 5/1970. (VI. 12.) MM rendelet, valamint az azt módosító 15/1985. (XII. 28.) MM rendelet, 16/1988. (VIII. 11.) MM rendelet, 13/1992. (VIII. 26.) MKM rendelet és 23/1994. (XII. 26.) MKM rendelet;
- i) az egyes felhasználási szerződések díjazására vonatkozó rendelkezések módosításáról szóló 4/1988. (II. 12.) MM rendelet;
- j) az alkalmazott grafikai művek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról szóló 6/1970. (VI. 24.) MM rendelet;
- k) a kisplasztika, érem és plakett felhasználására vonatkozó szerződések feltételeiről és a szerzők díjáról szóló 7/1970. (VI. 24.) MM rendelet;
- l) a művészi fényképek felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról szóló 8/1970. (VI. 24.) MM rendelet;
- m) az iparművészeti és az ipari tervezőművészeti alkotások felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjáról szóló 9/1970. (VI. 25.) MM rendelet, valamint az azt módosító 14/1989. (V. 13.) MM rendelet;
- n) a képgrafikai alkotások felhasználási szerződéseinek feltételeiről és a szerzői díjakról szóló 10/1970. (VI. 25.) MM rendelet;
- o) a képzőművészet, az iparművészet egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 83/1982. (XII. 29.) MT rendelet végrehajtásáról szóló 16/1982. (XII. 29.) MM rendelet 11. §-ának 4-9. - számmal nem jelölt bekezdései;
- p) a megfilmesítési szerződések feltételeiről és a szerzők díjazásáról szóló 12/1970. (VI. 30.) MM rendelet, valamint az azt módosító 2/1983. (III. 23.) MM rendelet;
- r) a zeneművek kiadására vonatkozó szerződések feltételeiről, a zenekiadással kapcsolatos egyéb szerződésekről, valamint a szerzői és más tevékenység díjáról szóló 6/1972. (VIII. 19.) MM rendelet.

Módosuló rendelkezések

111. § (1) A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) a következő alcímmel és 184/A. §-sal egészül ki:

„Szellemi tulajdonjogok megsértése miatt indított perben hozott határozat végrehajtása”

184/A. § (1) Ha a meghatározott cselekmény végrehajtása szabadalombitorlás, használati mintaoltalom bitorlása, mikroelektronikai félvezető termék topográfiajára vonatkozó oltalom bitorlása, védjegybitorlás, ipari mintaoltalom megsértése, a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmára vonatkozó rendelkezések vagy szerzői jog megsértése miatt indított perben hozott határozat végrehajtására irányul, a bíróság a végrehajtandó okiratban a kötelezettet háromnapos határidővel hívja fel az önkéntes teljesítésre. Amennyiben a meghatározott cselekmény ingóság átadása, kiadása, a kötelezettet azonnali teljesítésre hívja fel a bíróság.

(2) A végrehajtó a végrehajtható okiratot - megérkezése után - haladéktalanul megküldi a végrehajtást kérőnek, egyben felhívja őt a végrehajtási eljárás költségeinek haladéktalanul történő előlegezésére. Ideiglenes intézkedés végrehajtása esetén a végrehajtót eljárása kezdetén előlegként a teljes munkadíjnak és a várhatóan felmerülő készkiadásnak, illetőleg költségátalánynak megfelelő összeg illeti meg.

(3) A végrehajtó az előleg beérkezését követően a helyszínen haladéktalanul kézbesíti a végrehajtható okiratot a kötelezettnek és felhívja őt a teljesítésre. Amennyiben a végrehajtó felhívására a kötelezett azonnal nem teljesít, a teljesítési határidő lejártakor a végrehajtó a helyszínen ellenőrzi a teljesítés megtörténtét.

(4) A teljesítés elmaradása esetén a végrehajtó a helyszíni ellenőrzésről készített jegyzőkönyvet haladéktalanul beterjeszti a végrehajtást foganatosító bírósághoz, mely a végrehajtás módjáról a 174-177. §-oknak megfelelően és soron kívül határoz.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott perekben hozott határozat végrehajtása során a bíróság a 174. § c) pontja alapján a kötelezettel szemben 500 000 Ft-ig terjedő pénzbírságot szabhat ki. A pénzbírság összege meg nem fizetés esetén a teljesítési határidő lejártának napjától a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeres összegének megfelelő összeggel emelkedik.

(6) Ha az e címben szabályozott végrehajtás meghatározott ingóság átadására, kiadására vagy lefoglalására irányul, a végrehajtó a végrehajtható okirat kézbesítésekor az ingóságot lefoglalja és intézkedik a határozatban megjelölt személyhez történő szállítása iránt. Ha a kötelezett az ingóság átadását, kiadását megtagadja vagy a foglalást megakadályozza, a végrehajtó a rendőrség közvetlen közreműködésének igénybevételével foganatosítja a végrehajtást.

(7) Ha a bíróság a lefoglalt eszközöknek és anyagoknak a bírósági végrehajtás szabályai szerinti értékesítését írja elő, azt a végrehajtó az ingóárverésre irányadó szabályok szerint foganatosítja azzal, hogy nincs helye a 135. § (1)-(2) bekezdésében szabályozott, az ingóság kötelezett részére történő visszaadásának.

(8) Ha az (1) bekezdésben foglalt perben hozott határozat kizárólag pénzfizetésre kötelezést tartalmaz, a határozat végrehajtása a pénzkövetelés végrehajtására vonatkozó szabályok szerint történik.”

(2) A Vht. 190. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A végrehajtó a biztosítási intézkedést elrendelő végzés kézhezvétele után haladéktalanul felhívja a végrehajtást kérőt az előleg rövid határidő alatt történő megfizetésére, a díjelőleg beérkezése után a biztosítási intézkedés végrehajtását haladéktalanul megkezdi. Biztosítási intézkedés végrehajtása esetén a végrehajtót eljárása kezdetén előlegként a teljes munkadíjnak és a várhatóan felmerülő készkiadásnak, illetőleg költségátalánynak megfelelő összeg illeti meg.”

(3) A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 75. §-ának (7) bekezdése a következő második mondatral egészül ki:

„E rendelkezés nem érinti - a Magyar Rádiót, a Magyar Televíziót és a Duna Televíziót megillető szomszédos jogi jogosultságok kivételével - a szerzői jogi jogszabályok alkalmazását.”

(4) A rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 78. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) A 117. § (1) bekezdésében meghatározott műsorszolgáltatások esetében az üzemben tartó helyett az Alap kezelője az Alapból fizeti meg a szerzői jogi jogszabályok alapján járó díjazást.”

Felhatalmazások

112. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a reprográfiaira szolgáló készülékek körét - az érintett érdeképviseleti szervek véleményének figyelembevételével - rendelettel meghatározza.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendelettel megállapítsa a szerzői jogi szakértő testület szervezetének és működésének részletes szabályait.

(3) Felhatalmazást kap a nemzeti kulturális örökség minisztere, hogy a szerzői és a szomszédos jogok közös kezelését végző egyesületekről vezetett nyilvántartásra vonatkozó részletes szabályokat rendelettel megállapítsa.

Az Európai Közösségek jogszabályaihoz való közelítés

113. § E törvény a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében, a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban az Európai Közösségek következő jogszabályaival összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:

- a)* a Tanács 91/250/EGK irányelve a számítógépi programok jogi védelméről;
- b)* a Tanács 92/100/EGK irányelve a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joghoz kapcsolódó bizonyos jogokról;
- c)* a Tanács 93/83/EGK irányelve a műholdas műsorsugárzásra és a vezeték útján történő továbbközvetítésre alkalmazandó szerzői jogra és a szerzői joggal kapcsolatos jogokra vonatkozó egyes szabályok összehangolásáról;
- d)* a Tanács 93/98/EGK irányelve a szerzői jog és bizonyos kapcsolódó jogok védelmi idejének összehangolásáról;
- e)* az Európai Parlament és a Tanács 96/9/EK irányelve az adatbázisok jogi védelméről.